

תחנת

גליון מס' 8 | כסלו תשע"ד

רוח

כוחניו ישראלים היום

הקשר שלנו אחד עם השני עובר דרך חוטי חשמל ומסכי זכוכית. אפילו עם ערכת הצבעים שבחרנו היא בצבעים חמים של צהוב, בורדו ושמנת, עדיין המסך קר.. החוטים קרים.. משהו בינינו הרבה יותר קר מפעם.. נכון שיותר קל ויותר מהיר להתחבר מקצה העולם לקצהו! אבל קר. פשוט התרגלנו, אז לא מרגישים צורך בצעיף..

הגליון טעון גריזה
בסיום הקריאה אפשר
לשים בשקית נפרדת בפח

20

סרט ישראלי

כשאנחנו מניחים לזעקת הקיום שלנו לפרוץ ולהציף אותנו. / גלעד ליבנה

19

התעוררות

"ילד סנטטי כבוי מול מסך שדולק מסתכל ברחוב איך הוא ריק כבר שכחנו איך לשחק סוף העולם ותחילתו" / עומר ש

16

מחשבות

יהודית ודמוקרטיה - מי קודם? / הרב עמיחי הורוביץ

12

תפילת הדרך

עולה על המשאית של גיא, הולך לראות קצת ארץ, לפגוש פרצופים, לנסות להבין לאן מתגלגלים. / שי אבן צור

גאון עניינים

20 סרט ישראלי

/ גלעד ליבנה

"הם יורים עלינו עידו" הוא צווח. "אני לא רואה את אבי, עידו!.. נראה לי שהוא חטף". החלל בין קירות הפח של המסתור אליו נדחקו שני חברי הצוות מתמלא בריח מחניק של אבק שריפה מעורב בריח דם שזה עתה נקרש. מפגש דראמטי בין שני עולמות יוצר הזדמנות להתבונן על משמעות החיים.

4 אישורי מעבר

/ אור הלבסברג

מסע מטרטר לסין הרחוקה. 'פגישה חצי פגישה' עם סינים מכובדים וזוטרים ומה שבניהם, עד הפגישה המיוחלת עם עצמך. אור הלבסברג מדווח לנו אמת מסין.

8 מעשה מרכבה

כמשל לחיים / שלומי דוראני

כל מה שרצית לדעת על ארבע קליפות שצמודות אליך אישית והדרך להתקלף מהן. מאבק בחזית אחרת.

25 חנוכה וחינוך

לימפוציטים / רותם רפאלי

סטודנט שנה שישית לרפואה מ"הדסה עין כרם" נותן הצצה נדירה לאחת היצירות המופלאות בגופנו - מערכת החיסון. "מה רבו מעשיך ה'.."

12 תפילת הדרך

/ שי אבן צור

סיום התואר ותחילת עוד שביל בחיים מעלים את שי למשאית לפגוש את מוסא בקיבוץ גת, וטירינר קרקס רוסי במפעל עופות באופקים, לרדוף אחרי רמזורים אדומים ולנסות להבין לאן מתגלגלים.

3 מנורת זהות

/ רועי גורביץ'

זה שזה לא מפליא אותנו שאנחנו יכולים לחשוב על דברים שאין לנו שום אפשרות ממשית לעשות - כמו להרים את היד ולגעת בירח - זה רק בגלל שהתרגלנו.. מעבר למחשבה הרגילה מסתתר סוד גדול. ומה לכל זה ולתעודת הזהות של אחמד בן עבו - הגנן של קרית הממשלה..

18 מחשבות

/ הרב עמיחי הורוביץ

הצצה אל מחשבותיו האישיות של ראש ישיבת בנין ציון מגלה כי האמונה בניסים מאירה את עינינו ומכוונת את דרכנו. אז - העינים מבריקות ונוצצות כאור החנוכה ממש. ניסים גלויים אז והיום.

34 מיהו יהודי-המקור..

/ המערכת

מה זה אומר לחיות במדינה יהודית? ומה זה אומר להיות יהודי? ברור מעמיק דרך מקורות התנ"ך וכתבי הקודש של העם ישראל.

19 התעוררות

/ עומר ש.

רוטינה שחוזרת על עצמה, גלגלי חיים שלמים ובאמצע הדרך - עומר מחשב מסלול מחדש.

דבר האכר

החורף גם הוא קר! הוא זמן של התכנסות. התכנסות פנימה אל עצמי. כל הטבע מתכנס, העצים משירים עלים אחרונים, החיות ממהרות להכין מקום להסתתר בו. זה שיעור שהעולם מלמד אותנו – כשקר בחוץ צריך להתכנס פנימה, שם נמצא חום.

גם בעולם שלנו בני אדם (שהולך ומתקרר לו...) צריכים להתכנס פנימה אל עצמנו. כל אחד אל עצמו. שם עמוק בפנים מסתתרת לה חמימות גדולה! כזאת שכל הרוחות שבעולם לא יוכלו לקרר – חמימות אמיתית שלי. בלב שלי פנימה. לעשות קצת הפסקה ממרוץ החיים שלנו שמתפרס לכל רוחות העולם בכל האין סוף אמצעים שיש! להתכנס קצת אל עצמי, לגעת פנימה, להרגיש את החום שבתוכי – ולנשוף בו!.. כמו גחלת עמומה שתעלה שלהבת מעלה מעלה ותחמם את כולי! ועם החום הזה לחזור לעולם שלנו, בני האדם, ולחמם גם אותו אולי במשהו.. שנעבור את החורף בשלום..

גם אנחנו בתחנת רוח מתכנסים בגליון הזה, כל אחד אל עצמו וכולנו יחד, לחפש ולגעת בשלהבת שמסתתרת בתוכנו, לתת אותה לכל מי שירצה, מלב אל לב, בגובה העיניים, ומיד אל יד – ככה שיהיה אפשר להרגיש.. בצבעים ובתמונות! אולי נזכה כולנו שיעלו השלהבות שבליבותינו – לבבות ישראל, ויאירו! ונתחמם קצת יחד זה מזה כנגד הקור שבחוץ.

בברכת משיב "הרוח" ומוריד "הגשם"
צוות תחנת רוח

אומרים שהעולם מתחמם. כנראה שזה נכון הרבה מחקר משקיעים בזה!.. חורים באוזן הפשרת קרחונים..

אבל מה איתנו בני אדם? האם גם אנחנו מתחממים כמו העולם?

אם נעצום את העיניים ונפליג על כנפי הדימיון, כמה מאות שנים אחורה בזמן..

לעגלות וסוסים, לבאר מים וגינת ירק בחצר, לשולחן הבוק של סבתא רבה, לשטיח העבה ולארגז צעצועי העץ שעליו, לנר דולק בעששית שמאיר את פינת האוכל וחדר הילדים הקטן, לניחוח תבשיל העוף ומרק הירקות של אמא שמעורב בריח בולי העץ שדולקים באח..

אם נפליג לשם, אולי נרגיש שפעם היה "חם" יותר מהיום. אולי העולם היה אז קצת יותר קר אבל הבית היה יותר חם, הרחוב היה חם יותר, יותר הרגישו אחד את השני.. יותר קרוב..

היום הקשר שלנו אחד עם השני עובר דרך חוטי חשמל ומסכי זכוכית. אפילו עם ערכת הצבעים שבחרנו היא בצבעים חמים של צהוב ובורדו, עדיין המסך קר.. והחוטים קרים.. ממילא משהו בינינו הרבה יותר קר מפעם.. ודאי שיותר קל ויותר מהיר להתחבר מקצה העולם לקצהו! אבל קר. רק שהתרגלנו אז לא מרגישים צורך בצעיף..

מערכת "תחנת רוח"

נוף רמות 75 | ירושלים

טל': 0572-55555-8

www.KOL-IL.co.il

Contact@KOL-IL.co.il

"תחנת רוח" יוצא לאור ע"י חברי ישיבת

"בנין ציון" לחוזרים בתשובה בראשות

הגאון הרב עמיחי הורוביץ.

עריכה: גלעד לבנה

ניהול והפקה: אסף כהן, רועי חלוצי

עיצוב גרפי: רועי גורביץ'

תמיכה טכנית: תומר יעקובוב

יעוץ: ה. בוקובזה

גליון זה יוצא גם לע"נ משה בן רחל ז"ל

אישורי מעבר

כששני סינים, אחד תייר ואחד מקומי נפגשים זה לא תמיד נגמר עם כינור גדול בצד הכביש. תובנות בלי מחסומים מארץ השמש הצולה.

לך שאתה יכול לעבור? "אבל חייל אתה יודע אני אדם טוב לא עושה בעיות ואללה אני לא מחבל כל הילדים שלי הולכים לבית ספר ועושים שיעורי בית ולא זורקים עליכם אבנים בכלל כמו השכנים" "אז יש לך אישור או לא?" "מחר יהיה לי" "אז תבוא מחר מה אתה רוצה זה החוק עם אישור נכנסים בלי לא". "אבל הפקיד אמר" "אז לך תעבור במחסום של הפקיד". "ואללה הוא הפקיד אין לו מחסום הוא יושב במשרד מול המחשב עושה אישורים". "אה זה מה שהוא עושה? אז תגיד לפקיד שיפתח מחסום חדש אולי הוא יספיק לבנות אותו היום ותעבור אצלו במחסום" "ואללה אני אגיד לו אני מבטיח, אבל בינתיים תן לי לעבור לא נראה לי הפקיד יספיק לבנות המחסום הוא קצת רזה לא נראה לי יודע לעבוד בבניין". "תלך מפה כבר" איזה נודניק, עקשן שיעוף כבר. טוב שתי צעקות ב'ערבית מחסומים מדוברת' "רוח לבית, מא בדי אשופכ הון כמאן מרה" (תרגום - לך הביתה לא רוצה לראות אותך פה עוד פעם). הלך.

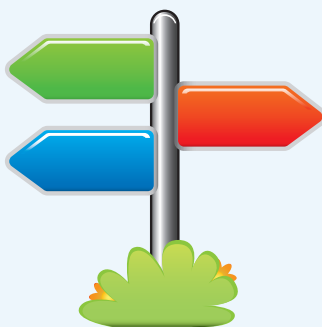
אחרי חמש דקות חזר לחיל במסלול השני של המחסום. אני רואה אותם מתווכחים. חשבתי לעצמי יופי שילך יציק קצת לו, אני צריך לנוח. ככה עוברות להם

מפה כבר, לא פלאפל ולא סביח!!! אז הוא חשב דקה ואמר "אז אולי חייל אתה רוצה לאכול שווארמה יש אצלנו בכפר אחלה שווארמה כדאי לך חייל". איזה נודניק, "די תלך כבר אחורה, לא רוצה לראות אותך. תלך למשרד תביא אישור".

הלך. אחרי חמש דקות חזר, "דיברתי עם הפקיד מהמשרד של האישורים הוא אמר אישור מגיע לי אבל כבר סגור אצלו אז רק מחר אני אוכל לקבל האישור החדש חייל". "כן ו?". "אז תן לי להכנס לקחת הבן שלי הוא לבד שם גם ככה אני צריך לקבל אישור". "אה באמת?" "כן באמת הפקיד אמר לי שמחר על הבוקר הוא יסדר לי האישור". "אז ככה אתה אומר. הפקיד יתן לך אישור חדש ויפה שתוכל להכנס לארץ?" שאלתי "כן הפקיד אמר שמגיע לי אישור, ואללה סבא שלי עזר לכם לפני 30 שנה כשרק התחילה הבלאגן פה בחברון" "איזה יופי, אבל עכשיו יש לך אישור?" "לא אין לי" "אז למה נראה

אחה"צ. סוף משמרת במחסום בשיפולי מערב הר חברון. אני ועוד כמה חיילים עומדים לנו במחסום ובודקים לנו רכבים לאיטם. מגיע ערבי אחד ברגל, ג'מיל שמו. מראה לי את האישור מעבר שלו. אני מסתכל, מס תז. נכון, אישור מעבר לצורך מסחר נכון. תאריך... לא נכון, פג תוקפו לפני כמה ימים.

"תחזור אחורה, נגמר לך האישור". "מה פתאום אישור זה נגמר לי, זה אחלה אישור זה", "תסתכל בלוח שנה ותראה, אחורה". "אבל חייל, אני חייב להכנס לארץ, הילד שלי שם בבית חולים ואני צריך להביא אותו, בחייאת תעשה טובה תכניס אותי". "תלך למשרדים תביא אישור בלי אישור לא נכנסים". "אבל בחייאת אני צריך להכנס, ואללה בחייאת אמא שלי נשבע לך שצריך להביא הילד שלי משם הוא לבד ואין מי שידאג לו". "תביא אישור מה אתה רוצה ממני, לך כבר אחורה, אתה לא היחיד פה" "אבל חייל אני צריך להכנס" "כמה פעמים צריך להגיד לך לא? התשובה לא משתנה". הוא הוריד את העיניים, נראה מיואש ולפתע אמר "חייל אתה רוצה אני אביא לך מתנה פלאפל מהכפר, ואללה דוד שלי מכין ממש טעים הוא עושה הטחינה עם הרבה לימון" "תלך

שצועקים עליה למה פתוח רק בין 10-12, וגם אז המחשב מקולקל, והיא נאלצת לצעוק בחזרה ולהתעלם בזמן שהבת שלה מתקשרת אליה בטלפון לשאול מה יש לאכול, עד שבא המאבטח ומרגיע את העניינים) ... אבל כאן ברפובליקה העממית של סין, פקיד זה מקצוע מכובד, וצריך להתייחס אליו בהתאם, כך תמיד היה כאן עוד מימי שושלת צ'ין האדירה, אני מציץ שתעזוב בשקט ותלך לעיר אחרת אולי ינפיקו לך שם, הפקיד כאן חולה, ולדבר כמו שדיברת זה לא דבר חכם, נשמח לעזור לך בכל דבר אחר."

צריך לדעת מי מנהל את העניינים, יצאתי מהמשרד, והלכתי לתחנת הרכבת הקרובה. פתחתי את המפה, שמתי עיני על עיר קטנה יותר ששם אולי אוכל לקבל את הויזה.

שוב מצאתי את עצמי ברכבת הומת אדם במעבר נמך סמוך לדלת הכניסה עם 20 סינים על כמה מטרים רבועים. "לאן אתה נוסע?" סיני אחד שאל אותי, לפינג-יאו, "עיר מאד נחמדה, יש שם כיסני בצק ממש טעימים, אבל מאוד מלוכלך שם" לא היה לי כח לשאלות שלו אז עברתי למתקפה "לאן אתה נוסע?" "אני, נוסע לדרום, בן דוד שלי מצא לנו מפעל לכלי פלסטיק לעבוד בו ליד עיר הנמל, עושים שם כלי פלסטיק יפים לכל העולם" "עובדים שם קשה?" "לא יותר מדי, רק 11 שעות ביום ויש יומיים מנוחה בחודש, דוד שלי עובד במכרות פחם שם זה 13 שעות ביום וגם אתה יוצא כולך שחור ולפעמים יש תאונות ומתים, במפעל אנחנו חיים טוב, אנחנו אפילו מקבלים קצת בשר לארוחת צהריים. במכרות הם יכולים רק לחלוט על בשר בצהריים." "אבל הדרום רחוק, מתי תחזור הביתה?" "בראש השנה הסיני כמובן" "זה לא קצת קשה לחזור רק פעם בשנה?" "כן אבל מתרגלים, גם הזדמנות כזאת לא מוצאים כל יום, מפעל פלסטיק בינלאומי שמשלם מעל הממוצע וגם נותן בשר בצהריים".

הרכבת הגיעה לעיר. איחלנו אחד לשני בהצלחה וירדתי מהרכבת. תפסתי מונית-אופניים למשרד לענייני בטחון פנים בעיר "ברוך הבא למשרד המשרד לענייני בטחון פנים של הרפובליקה העממית של סין במחוז שאן-שי של העיר טאי-יואן נפת פינג-יאו, אנו שמחים לך שבאת למשרדנו הצנוע לכבד אותנו בנוכחותך, במה אוכל לעזור לך?"

ומקווים שתוכל להמשיך ולטייל במדינתנו" "למה אי אפשר להאריך את הויזה?" "היינו מאוד שמחים לעזור לך אורח נכבד, אך ישנה בעיה קלה, הפקיד שאחראי על הארכת ויזה לאזרחים זרים חולה, ולכן אי אפשר להנפיק לך ויזה" "אה, אז בטוח יש פה משהו שמחליף אותך, לא יכול להיות שכל התיירים ואנשי העסקים החשובים שבאו מהארצות הנכבדות בעולם לא יוכלו לחדש ויזה בעירכם הכבירה בגלל שפקיד אחד חולה" "כן האזרחים החשובים מארצות העולם יוכלו ודאי לחדש את הויזה לכשהוא יחזור לקן הבריאות, אך כרגע אין מי שינפיק את הויזה. נשמח לעזור לך בכל דבר אחר" "מה זאת אומרת? אתם עשרים פקידים כאן ואני לא צריך שום דבר אחר, איך זה שאין אף אחד שיועד לחדש ויזה לזרים?"

"הפקיד המומחה לויזה לזרים חולה, לצערנו אין מה לעשות, תאלץ להאריך את הויזה במקום אחר, אנו מצטערים מאוד." "מיליארד וחצי סינים ואין לכם אפילו מחליף אחד, איך זה יכול להיות? הרי פועלים למפעלי ענק ממוציאים כאן בשניות, וסתם עוד פקיד שישים חותמת בדרכון אין לכם?"

הוא לקח אותי הצידה ואמר לי בשקט בסבר פנים רציני "אזרח זר נכבד בעל פנים מרובעות, אני לא יודע איך מתייחסים לפקידים אצלכם... (חשבת) לעצמי על הפקידה ממשרד הפנים

עשר דקות. פתאום אני שומע את החייל אומר לו "טוב כנס", בזריזות הוא תופס מונית ונכנס לארץ. רצתי לחייל, "תגיד לי איך נתת לו לעבור? אין לו אישור בכלל" "היה לו ישן, והוא אמר שהפקיד אמר לו שהוא יעשה לו חדש" "ואתה מאמין לו, בחמש דקות הוא שיקר לי איזה 20 פעם וגם זה בגלל שהוא מדבר לאט" "כן אבל הוא נודניק לא היה לי כח אליו, גם ככה אני מות לצאת הביתה, גם תראה הביא לי אחלה גרעינים בלי מלח כמו שאני אוהב" "אז מה, כל מחבל עכשיו ישקר וישחד אותך כי אתה מתנגעגע לחברה שלך?" "לא, אבל ראית את הילד שלו מסוכן בסה"כ רוצה להביא את הילד שלו הביתה מהבית חולים" "איזה ילד ואיזה נעליים? אולי הוא משקר ובכלל מתכוון לבנות תשתית חמאס שלמה בתל אביב ולחזור עוד שנתיים כמפקד הג'יהאד, מה אתה מכניס פה סתם אנשים?" "איזה מפקד הג'יהאד? תראה איזה חנון הוא, חוץ מזה הוא צריך להביא את הילד שלו מה אתה כזה רע, אין לך לב?" "אתה יודע שהוא שקרן, עז מצח שכל שניה נשבע באמא ודודה וסתבתא שלו, עשרים דקות שלו הוא כבר הרג עם כל השבועות האלה שלו, אם בכלל הם נולדו. איך אתה מאמין לו? וגם נגיד שהוא צודק, אין לו אישור! מה נהיית לי משרד הפנים עכשיו, מאשר לי לכל אחד שמנדנד לך לעבור? קיבלנו פה הוראות עם אישור עוברים, בלי.. לא!" "אז מה, גם אתה עכשיו רוצה להיות נודניק כמוהו. בסדר צודק מבטיח פעם הבאה שאני לא אעשה את זה בסדר" צחק והלך לבוטקה.

חמש שנים אחרי זה, מחוז שאן-שי בסין. הויזה להישאר במדינה עומדת להיגמר תוך כמה ימים וצריך לחדש אותה עוד פעם. הלכתי למשרד לענייני ביטחון פנים בעיר שבו אפשר להאריך את הויזה.

"שלום" אמרתי לפקיד, הוא ענה לי בקול עדין "ברוך הבא למשרד לענייני בטחון פנים של הרפובליקה העממית של סין במחוז שאן-שי של העיר דא-טונג, אנו שמחים להסביר פנים לאזרחים שבאו ממדינות רחוקות לראות את מדינתנו העתיקה והנפלאה" "תודה רבה, אפשר להאריך כאן את הויזה?" "אנו במשרד לענייני בטחון פנים רואים אחריות מאוד גדולה לארח ולעזור לאזרחים מכל העולם שבאו למדינתנו הנפלאה, וטובתם הינה הדבר החשוב ביותר לנו, שידעו שהם מקובלים בשמחה ברפובליקה העממית של סין. לגבי הויזה, לא נראה לי שנוכל לעזור לך בכך. אך אנו שמחים

”אני צריך להאריך

את הויזה”. הוא התחיל

לצחוק ”אז מה אתה מחפש אצלנו, אתה רואה שבקושי יש כאן מחשב ומזכירה, אפילו אישורי יציאה מסין לסינים אסור לי להנפיק פה וצריך לנסוע לעיר הגדולה. ויזה אתה רוצה שאני אאריך לך?” ”הפקיד שם חולה” ”אה אם הפקיד חולה זה בעיה, צריך לנסוע למקום אחר, אבל לא לפה, אולי תיסע לעיר סי-אן, שם יש הרבה תיירים בטוח שם יש פקיד שלא חולה” ”זה 1000 ק”מ מכאן!! כל כך הרבה לנסוע?” ”לא נראה לי שיש לך ברירה, זה או שם או לעיר הבירה, שם יש הרבה תור ולא נראה לי שתספיק” לא היה אפילו מה להתוכח.

חזרתי לתחנת הרכבת ”יש רכבת לסי-און?” ”כן היא תגיע עוד שעה, אבל אני לא בטוחה שיש מקום לשבת, עכשיו בתחילת הסתיו זו עונה די עמוסה, אולי תרצה להזמין כרטיס למחר?” ”אין לי זמן, תביאי מה שיש”.

שוב נמעכתי על דלתות הרכבת במעבר. אחרי חצי שעה ירדו כמה אנשים מהרכבת והצלתתי להשתחל לתוך הקרון, לפתע כמה חברי סינים אמרו לי באנגלית ”בוא שבתנו, אנחנו ממש מתרגשים לפגוש אדם עם פנים מרובעות כמוד”. מרובעות או לא, אין לי כח לשבת עוד 950 ק”מ. הם התחילו לדבר איתי באנגלית עילגת במיוחד שהכתב לא יכול לסבול. הם שאלו אותי כל מיני שאלות והתלהבו שאני מהארץ של היהודים עם הכסף. לאן אתם נוסעים? ”אנחנו לסי-און, אנחנו סטודנטים שם באוניברסיטה העירונית”. שאלתי אחד מהם ”מה אתה לומד?” ”מסחר בינלאומי ואנגלית”, וגם את חבר שלי ”ואתה?” ”אני גם” לא היה לי נעים לשאול איך זה שהאנגלית שלהם כל כך גרועה. שאלתי גם את השלישי שענה גם הוא ”מסחר בינלאומי ואנגלית, מה שאמא שלי תמיד רצתה שהבן היחיד שלה ילמד” טוב, בפולניה זה רופא/מהנדס/עורך דין, בסין זה מסחר בינלאומי ואנגלית, רק נקווה שהם יודעים לסחור יותר ממה שהם יודעים אנגלית.

”ואתם רוצים להיות סוחרים בינלאומיים דוברי אנגלית?” אחד מהם אמר ”אני מקווה, אבל לא נראה לי שאני אצליח. האנגלית שלי ממש גרועה וגם בשוק אני אף פעם לא מצליח להוריד אפילו את מוכרי הירקות במחיר” ”אבל אם יהיה לי תואר ומספיק קשרים וגם אצליח במבחני הקבלה של שירות המדינה אני אוכל להיות פקיד ממשלתי, זה יהיה דבר נפלא”.

”הפקידים...”

אני כבר הרבה זמן בסין ושמעתי הרבה סיפורים עליהם חוץ מזה שהם מטרטרים אותי כבר כמה ימים בדרכים ”אותם אלה שדופקים אתכם להיות עבדים נרצעים בשביל 500 יואן לחודש במפעל, לוקחים שוחד מבעלי העסקים שמתחנפים אליהם כל היום, נותנים אישורי בניה לקבלנים 'חאפרים' שעושקים את הפועלים שלהם והבניינים שלהם מתמוטטים כל שני וחמישי. ואחרי שנגמר להם הכח לעשות שחיתויות הם הולכים למסעדות מפוארות ולקרוקו עם הפילגשים הטיפשות שלהם.

”עמדתי לחזור לארץ. לאותו מקום שברחתי ממנו אז. מהמסלול של תיכון - צבא - עבודה מועדפת - טיול כאילו עצמאי לחי”ל - אוניברסיטה - משרדי היי-טק בינלאומיים עם תלושים לסושי בצהריים כמו שהאלו מהמפעלי פלסטיק רק יכולים לחלום עליהם”

זה מה שאתה רוצה להיות בחיים, רשע עם דיפלומה שכל היום מחניפים לזו?”

”דבר יותר בשקט, זה מסוכן לדבר עליהם ככה. אבל כן. אנחנו קוראים למשרה ממשלתית 'קערת הברזל', לא משנה מה, תמיד יהיה לך אוכל ומעמד. מה עדיף? ללכת לעבוד כמה שנים במפעל או במשרדים פרטיים עם בוס שמתעלל בך ואחרי זה גונב את הכסף ומשאיר אותך מובטל? פקיד זה עבודה מכובדת שכל היום מתחנפים אליך, גם כל אמא סינית רוצה שלבת שלה יהיה בעל פקיד ממשלה” הוא הסמיק. ”מי? אותם פקידים שלא יודעים מה הם עושים ומביאים לי רק צרות? כבר כמה ימים אני במרדף אחרי הארכת ויזה, פה הפקיד חולה, פה הפקיד לא יודע, שם אין לו סמכות.

ואלה אתה אומר לי הרווקים המבוקשים של סין?” ”זה מצער, גם לנו אין חיים כל

כך קלים מהם, אפילו להכניס את הילד לגן צריך כאן חנופה קשרים ושוחד, ותמיד יכול לבוא איזה פקיד ולהגיד לך תן את מה שיש לך לאותו אחד שכן יש לו קשרים ונותן שוחד. אבל איך אומרים אצלנו בסין, ”לקערות ברזל ומקלות עץ תמיד יש ביקוש”. עצוב, הדרך היחידה שהם יכולים לשרוד בה בכבוד זה דרך שבה דופקים את כל השאר.

בסי-אן הגעתי למשרד לענייני ביטחון פנים. ”ברוך הבא למשרד לענייני בטחון פנים של הרפובליקה העממית של סין במחוז שאן-שי של העיר סי-אן, אנו שמחים שבאת במה נוכל לעזור לך?”. ”באתי להאריך ויזה” ”תביא את הדרכון”. נתתי לו, אחרי שתי דקות שבהם הוא הסתכל על הדרכון הפוך ושוב הפקיד התחיל לצעוק עלי ”עכשיו אתה בא, הויזה שלך נגמרת עוד כמה שעות, איך הרשית לעצמך להגיע לכזה מצב?” ”הייתי בכל מיני משרדים אחרים ואף אחד לא יכל להנפיק לי, פה הפקיד חולה, פה אסור לו להנפיק ויזות” ”הויזה שלך נגמרת עוד כמה שעות, והגעתי שעתיים לפני שאנחנו סוגרים את המשרד, נראה לך שנספיק לטפל בך היום? נראה לי שהסתבכת”. את הכללים כבר למדתי, עם פקידים אסור להסתבך, אם לגן ילדים צריך פה להתחנך אז לויזה ודאי שצריך.

”כבוד הפקיד רם המעלה, באמת שאיני רוצה להיות שוהה בלתי חוקי ברפובליקה העממית של סין בעלת ההיסטוריה העצומה והנכבדת עוד מזמן שושלת צ'ין. מיטב אזרחי מדינתכם הנכבדת ופקידי המחוזות הזוטרים שלחו אותי למשרד שלכם בו השירות לאזרחים הזרים הינו הטוב ביותר במדינה. אם תוכל לעזור לי למרות כל הבעיות שגרמתי אודה לך מאוד” הוא חיך, לא כל יום אדם עם פנים מרובעות מחניף לו, נראה שהוא באמת מתרגש ”אני אבדוק עם המנהל מה אפשר לעשות. חכה כאן”. חשבתי לעצמי מזל שג'מיל והחברים שלו לא ראו אותי ככה. אחרי עשר דקות חזר ואמר ”יש לך מזל גדול, המנהל שמע שאתה מישראל והוא אוהב יהודים כי הם חכמים ויש להם הרבה כסף, למרות שאתה נראה לי לבוש קצת מרושל, תבוא מחר ותקבל את הדרכון”. ככה זה הפקידים, קצת חנופה, עקשנות ועוד קצת קשרים עם אברהם אבינו ותמיד אפשר להסתדר.

יכול לגמור על אותו מסלול, הם מקבלים גם אנשים עם כיפה שלמה על הראש, עם טיולים מאורגנים באמצע שבוע ומכללות למגזר.

"תגיד לי לא נמאס לך? מה נהיית לי מעמד בינימניק, קצת קשה אז בוכים ומאשימים את כל השאר. גם איפה הכסף אני לא אגיד לך. מה אתה לא סומך עלי? יש לי רקורד של אלפי שנים עוד מאברהם אבינו שאני דואג לכל מי שבא אלי. בסה"כ שמתי לך כאן כמה חבר'ה שמנסים אותך. אבל מה אתה חושב, שיש פה מחסום ואיזה חייל שלא נותן לך לעבור או פקיד סיני שלא נותן לך חותמת בדרכון. אצלי פה למעלה זה הפוך לגמרי, הכל פתוח והמעבר חופשי, המחסום היחידי שיש כאן זה אתה והמוח שלך שקשה לו לעזוב. תהיה קצת נודניק, עקשן ותראה איך אתה מקבל חותמת."

"אז מה גם אצלך הפקידים והחיילים עושים מה שהם רוצים? גם אצלך חוק זה צחוק?" הוא צחק "אצלי חוק זה חוק, חיך והמשיך "אבל להיכנס תמיד אפשר, זה גם כן חוק".

"זה הכל?"

"כן ככה פשוט."

התחלתי ללכת לכיוון המחסום. שואל אותי החייל לאן אתה? "לארץ". "יש לך אישור?" "כן". הראתי לו "אני באמת מתכוון, אפילו 'הבוס' אמר לי לבוא" הוא הסתכל ואמר "אתה רציני הפעם?" אמרתי לו כן. "אתה בטוח?" "כן אני בטוח, לשם אני כבר לא חוזר". אז הוא צחק ואמר "כנס"...

אור הלבסברג
Or@KOL-IL.co.il

לעבור את המחסום הזה. הורדתי את תיק הטיולים ועצרתי בצד לשים תפילין ולהתפלל. התרגשתי, באמצע התפילה התחלתי לשאול את הקב"ה. "אני יודע שאני כבר אולי תכף חוזר לארץ... אבל מי מבטיח שעכשיו יהיה שונה? זה שיש לי חצי כיפה על הראש, אני שומר קצת שבת, ושלמדתי איך קוראים כתב רש"י? שם בסין זה לא בעיה, זה היה רק אני, אתה, התורה ועוד מיליארד וחצי סינים ברקע שלא אכפת להם ממני. אבל בארץ אני כבר לא יכול לעשות מה שאני רוצה. כאן יש משפחה, חברים, לחץ כלכלי, לחץ סביבתי, כל מיני השתגענות! מה היה חסר לך בחיים ששמת כיפה? והכי גרוע זה אלה שיגידו "העיקר שאתה עושה מה שעושה אותך מאושר". נראה לך שאני אעמוד בזה?"

הוא אמר לי "אתה תעשה מה שאתה רוצה, מה שיש לי להגיד לך כבר אמרתי למשה רבנו, מצדי תחזור לסין לריב עם פקידים על ויזות ולהימנע ברכבות, תאמין לי, עדיין לא הורדתי שם את הצפיפות. אבל בינינו, אתה יודע לאן אתה צריך ללכת, והרי אם היית עושה את כל זה סתם בשביל לצאת מהמסלול שממנו ברחת היית יכול להשאיר בסין על איזה הר, גר בפחון עם גינת ירק ושדה אורז ליד הבית. אבל אתה יודע בשביל מה חזרת. עם הבריחה כבר סיימת, עכשיו אתה יודע מה אתה מחפש באמת."

"אבל עכשיו להתחיל באמת? אני עוד מעט בן שלושים, עכשיו שייך להתחיל הכל מהתחלה? ללמוד תורה, לשמור מצוות ברצינות, להקים בית? ועם כל זה לשרוד כלכלית. ומי אמר בכלל שאני אצליח? אני

כמעט שנה אחרי שגיליתי את התורה אי שם בסין, עמדתי לחזור לארץ, לאותו מקום שברחתי ממנו אז, ואותו מקום שאני מפחד לחזור אליו היום, מהמסלול של תיכון - צבא - עבודה מועדפת - טיול כאילו עצמאי לחו"ל - אוניברסיטה - משרדי היי-טק בינלאומיים עם תלושים לסושי בצהריים כמו שהאלו מהמפעלי פלסטיק רק יכולים לחלום עליהם במקרה הטוב. פלוס תחביב יוקרתי לסופי השבוע - בית עם גינה - פנסיה מוקדמת - טיולים מאורגנים לחו"ל - בית אבות - בית עלמין. לכל הלחץ החברתי והקלישאות של "איפה אתם היום?" "מה עשית בצבא?" "מה דעתך להמשיך לתואר שני" "אולי תחליף כבר את המקום עבודה שלך עם הבוס הזה שלא יודע איך להעריך את העובדים שלו" "עוד פעם העלו את המחירים של הדלק" "טוב באמת נראנו לנו שהגיע הזמן ש..."

בדרך חזרה מסין עברתי דרך ירדן.. בגבול ליד בית שאן מהצד הירדני ירדתי מהאוטובוס שמוביל אל המחסום. כבר היה אחר הצהריים ולא ידעתי כמה זמן יקח לי

מעשה מרכבה

כנס לחיים

"וַיְהִי בִשְׁלֹשִׁים שָׁנָה ... וְאֲנִי בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה ... נִפְתַּח הַשָּׁמַיִם וְאָרָאָה מֵרָאוֹת
אֱלֹקִים ...

וְאָרָא וַהֲיָה רוּחַ סְעָרָה בָּאָה מִן הַצָּפוֹן עֶנָן גָּדוֹל וְאֵשׁ מִתְּלַקְחַת וְנִגְהָ לוֹ
סָבִיב וּמִתּוֹכָהּ כְּעֵיִן הַחֲשֵׁמֶל מִתּוֹךְ הָאֵשׁ.
וּמִתּוֹכָהּ דְּמוּת אֲרֵבַע חִיּוֹת וְזֶה מֵרָאִיָּהֶן דְּמוּת אָדָם לְהִנָּה ... וּפָנַי אֲרִיָּה אֶל
הַיָּמִין ... וּפָנַי שׁוֹר מִהַשְׂמָאל ... וּפָנַי נָשָׂר לְאַרְבַּעַתָּן."

מניעת מי שאינו ראוי מלהגיע להשגות רוחניות ואלוקיות.

ובכל זאת את אפיון הקליפות הללו ודרכי ההתמודדות נגדן, אין חשש לפרסם, כי ממילא רק מי שיקבל סיוע מיוחד משמים יצליח, וזה תלוי עד כמה רצונו בְּאֵמֶת בְּאֵמֶת.

הקליפה הראשונה – רוח סערה.

כמה פעמים קרה שכבר תפסת איזה נקודה, ישבת לקרוא משהו או להתבונן לעומק, התלהבת, החלטת על שינוי ו... **בדיוק** באותו רגע קיבלת טלפון מאוד חשוב, או נזכרת במשימה הכי דחופה בעולם, או שמחשבות שונות נדחפו בזו אחר זו ועירבבו אותך לנושאים אחרים, או שסתם הלכת לברר על הנושא בגוגל ו...

מסביב למרכבה, רואה הנביא ארבעה סוגי חסימות והפרעות, שהן משל לארבעה אתגרים העומדים בפני כל אדם בבואו להתקרב לרוחניות:
1. רוח סערה. 2. ענן גדול.
3. אש מתלקחת. 4. נוגה לו סביב.

כמובן שלפני שאדם בכלל נמצא בתוך המערכת הזאת, צריך להיות לו רצון לרוחניות, ואם אינו מרגיש ריקנות לעיתים, או שאיפה להתעלות רוחנית, אז הוא בכלל אוחז בשלב רחוק יותר, של מעין תרדמה רוחנית. אבל גם אחרי שאדם מתמלא חשק ורצון, ואפילו מחליט ומתחיל להשקיע בחתירה לפנימיות, חיי אמת וגדלות מוחין, עדיין עומדים בפניו ארבעה קוטלי-מסע אשר חוסמים ומסיטים אותו ממסלולו. בלשון הקבלה נקראים מחסומים אלו בשם 'קליפות' ומטרתן להגן על הפרי, על ידי

שוורות אלו, לקוחות מתוך נבואתו המפורסמת של יחזקאל הנביא בה חזה את מבנה העולמות העליונים והסודות הנשגבים המכונים בשם – **'מעשה מרכבה'**.

בתורת הנסתר דברים רבים נלמדים מהתיאור הנפלא הזה, וכמובן שנצרכות הקדמות רבות כדי להכנס להבנות העמוקות הללו. ובכל זאת, משהו מהתובנות האלוקיות הללו שייך גם במישורים הפשוטים של החיים שלנו...

המחזה מתאר אדם היושב על כסא, הרוכב על ארבעה דמויות מרחפות בכנפיהן, כשלכל אחת מהדמויות יש ארבעה פנים – פני אדם, פני אריה, פני שור ופני נשר. זהו בעצם משל למרכבת השכינה שהיא מקור הרוחניות והקדושה בעולם.

**” זהו אחי.. עלית על
הגל, סוף סוף הצלחת
לשלב מנה חמה יומית
של רוחניות ביום יום
שלך.
ואז הקליפה השלישית
מתלבשת עליך...”**

זו היא רוח הסערה. הסחת הדעת והאפשרות מלהתרכז בדבר שלפניך בצורה מתונה ובישוב הדעת. היא יכולה לפעמים לבוא אפילו בתור מעשה טוב או מצווה, זה יכול להיות פיתוי כספי, או רעב פתאומי או סתם שערה בכוס קפה...

בשנים האחרונות, הפכה רוח הסערה לסופות הוריקן, מהשניה הראשונה שאדם פוקח את עיניו לצלילי השיר האהוב עליו המתנגן מהשעון המעורר, מיד קופצים עליו האייפון, הטלוויזיה, הרדיו, האינטרנט ואפילו מכונת הכביסה שמצפצפת להודיע שסיימה...

אין לך אפילו חמש דקות של שקט ורוגע, מנוחת הנפש ושלווה, בלי שכל העולם יוכל להשיג אותך בלחיצת לייק אחד. ואפילו אם כבר נגמרה לך הסוללה באייפון ואתה תקוע באיזה פקק, מבלי שתשים לב, תוך שניות, היד תדליק באופן אוטומטי את הרדיו, והמחשבה תפליג במחשבות על עסקים, סידורים, קנאה, קניות ושאר ירקות...

הכל. העיקר שלא יהיו כמה רגעים של שקט ומחשבה והתבוננות על משמעות החיים עבורך, לאן אתה שואף, ומי אתה

בכלל, מה אתה מייחל לעצמך ואיך תשיג את זה, ועוד כל מיני מחשבות אמיתיות שכבר שכחנו איך חושבים...

ולמרות שהתרופה מאוד פשוטה, וכל אחד יכול לכתוב בעצמו את המרשם, רוב העולם נופלים בקטע הזה, בגלל שהביצוע הוא בכלל לא קל... לכן כדאי להתחיל עם מינון נמוך מאוד, נגיד 10 דקות בשבוע – זה הזמן המקודש שלך לעצמך, משוריין ומבודד מכל הרוחות שבעולם, שום דבר לא יגרום לך לוותר עליו, ואתה מוכן לשלם הרבה כדי לא להפסיד אותו. הפלאפון מכובה, אף אחד לא יכול להשיג אותך ואינך מאפשר לשום נושא אחר לעלות על הפרק. אתה רגוע, שליו, שבע ולא עייף. מתישב לך מול נוף מרהיב או בחדר נעים, ומחשבן חשבונות של עולם...

הטכניקה הכי חזקה כדי שהמחשבות לא ישיטו אותך לכל הרוחות, היא לדבר בקול עם עצמך (תרגע, אף אחד לא הטמין לך מצלמה נסתרת ולא תצא מוזר...) או לכתוב על דף שתשמור במקום בטוח... קח את עצמך למסע במחשבות והרצונות הכי עמוקים שלך...

הקליפה השניה – ענן גדול.

החלטת לשמוע הרצאה של מישוהו שממש מדבר אליך (המלצה חמה – חפש ביוטיוב 'הרב עמיחי הורוביץ') ופינית לעצמך שעה שלמה

לשיעור על נושא שמעניין אותך, כבעל נסיון ב'רוחות סערה', התבצרת לך בבונקר מוגן מפלאפונים ואימיילים עם סלסלה ענקית של פופקורן חמאה ולחצת על Play.

זה מתחיל נחמד, אבל תוך כמה דקות מתחילה לאפוף אותך הרגשה מכבידה, שמע, נראה לי שזה קצת כבד עלי, מה זה נוגע אלי, אני לא מבין בכלל מה הוא מנסה להוביל ולאן... אולי זה חומר עמוק מידי? אני עייף, כנראה לא ישנתי מספיק. בקיצור אחי, נכנסת לענן גדול...

כל מיני מחשבות מייאשות סותמות לך את הערוצים, אתה לא מצליח לראות מעבר לאף שלך, שבעצם אם היית מחזיק עוד עשר דקות היה נפתח לך אור גדול שהיה מעיף אותך לכמה שבועות טובים ומקנה לך כלים אדירים להתמודדות.

לפעמים הפתרון הכי טוב הוא ללחוץ Pause ולתת לעצמך 'שתי סטירות' – "תגיד לי, מה אתה ילד, אם אתה לא מקבל ת'סוכריה תוך 3 דקות אתה כבר כולך מתבכין, איפה הבגרות, קצת סבלנות, בשביל משכורת אתה סוחב חודש שלם, בשביל שינוי בדרך לחיים מאושרים ומלאים בתוכן אתה לא יכול לסחוב חצי שעה, סע כבר..." הטובים לטייס... הם יודעים שאחרי

**”..אתה מקבל ‘שדרוג’
- מנוע של מטוס קרב
ש‘מעוף’ אותך קדימה
במהירות האור לחטוף
עוד ועוד מושגים,
ידיעות, התחזקויות
ושינויים..”**

הקליפה הרביעית – נוגה לו סביב.

סוף סוף הצלחת להרגיע את הרוחות, לפזר את העננים ולהוריד הילוך. הגעת ל‘מבחן האחרון’ – עד כמה אתה רוצה ומוכן להקריב עבור אמת נקיה וטהורה באמת.

גם הנוגה מאיר, אבל למעשה איננו אור אמיתי, אלא בוהק, קליפה נוספת, דקה וקשה להבחנה מכולם. וכמו הקליפה הדקה והשקופה שאוכלים ביחד עם גרעיני החמניה, אף אחד לא מיחס חשיבות לכאלה דקויות, מה הסיפור, לא מרגישים את זה בכלל וזה מתעכל בכיף בלי בעיות. נכון, אבל בשורה התחתונה, אכלת קליפה... אז נכון שבפיצוח גרעינים זה ממש לא משנה אם תאכל עם או בלי הקליפה השקופה, אבל בודאי שאם אדם יפצח גרעינים ויאכל להנאתו רק את הקליפה השקופה, נסכים כולנו שהוא צריך הסתכלות באופן דחוף... כך גם הנוגה לו סביב, הוא מקיף את האור מכל כיוון, אתה בא לנגוס באור, ולוקח ביס מהנוגה...

טוב, נוגה זה גם טעים... נכון, אבל אף אחד לא יכול לחיות על קליפות שקופות של גרעינים, ובמקום

נכנס לך לראש במתנה – הברקה גאונית ואפילו מעשית. משמייים...

אבל באמת זו מתנה מהאויב – קח 5 דולר ותחזור הביתה לפני שתגיע עוד כמה מטרים למליונים...

נולדנו לדור האינסטנט, התרגלנו שהכל קורה בקליק, הכל חינם, הכל כלול, הכל צריך לקרות בקלות ובמהירות. וממילא הכל חד פעמי...

מספרים על הגאון מוילנא (וגם אם מישור חושב שזו סתם אגדה, בכל זאת, לא סתם מספרים עליו כזו אגדה-) ששלחו לו מלאכים מהשמיים לגלות לו סודות וריזם. הוא שלח אותם חזרה כלעומת שבאו משום שאיננו מעוניינים במה שלא בא לו מתוך מאמץ והעמקה.

זו האש המתלקחת, מהירות יתר ושטחיות שמאפשרים סטטוס ‘רוחני’ בחינם, אבל גם שווה ‘חינם’... כמו אותם שלטים המתנוססים בכל אתר – ‘יהדות על רגל אחת’, ‘קבלה להמונים’, ‘איך להיות מואר בחמש דקות ביום’ ושאר שקשויים...

שעולים מעבר לענן, נפרשים לפניך שמייים חדשים.

הקליפה השלישית – אש מתלקחת.

זהו אחי, עלית על הגל, סוף סוף הצלחת לשלב מנה כמה יומית של רוחניות ביום יום שלך.

ואז הקליפה השלישית מתלבשת עליך, במקום שתהיה לך התנגדות, אתה מקבל ‘שדרוג’ – מנוע של מטוס קרב ש‘מעוף’ אותך קדימה במהירות האור לחטוף עוד ועוד מושגים, ידיעות, התחזקויות ושינויים.

הדברים נעשים בקצב מהיר ושטחי מבלי לאפשר לעצמך את הזמן הנצרך לשקול במתינות, להפנים, ולבדוק אם השינויים מתאימים למדרגה האמיתית שאתה אוחז בה. ויותר מזה, אתה מצליח להתבונן באיזה נקודה פנימית, מנסה להגיע לפתרון אמיתי, ותוך שניות הוא

מצינוניים לקבל גם את הגליון הבא חנים לביתכם או למייל? רוצים שנשלח לחברים או מכרים?

הרשמו -

www.KOL-IL.co.il

0572-55555-8

(אפשר גם ב SMS)

Contact@KOL-IL.co.il

תחנת רווח יוצא לאור ללא כל מטרות רווח.
מודפס באלפי עותקים ומחולק ברחבי
הארץ והעולם.

קיבלתם ? נהניתם ?
רוצים להמשיך את מעגל הנתינה.
תרמו וקחו חלק בשליחת עוד
גליונות לאנשים נוספים.

הצמחתה מוכרת לפי סעיף 46 למס הכנסה

לקבל חיות מהאור הפנימי, אתה
הולך ומתחבר יותר ויותר להרגשות
מדומות, קרובות לאמת, אך לא
באמת באמת...
כך נולדו כל הכתות, השיטות,
הדתות, המרכזים הרוחניים
והקורסים שמדברים מאוד קרוב
לאמת, אבל רק קרוב לאמת...

כאן, רק בורא עולם יכול לעזור לך.
ורחמנא ליבא בעי (-הקב"ה מעוניין
בעיקר בלב שלך) אם אתה אמיתי
עם עצמך, ובודק את עצמך, ותמיד
מכוון להתיש, משמייס יעזרו לך
להבדיל בין ה'ת' כלס' ל'כאילו'.
ועדיין הסיכויים לבד לא הכי טובים, כי
בשורה התחתונה אנחנו מאוד משוחדים
לנוחות ולתאוות שלנו, שהרבה פעמים
מטים את כף האמת שלנו בלי שנבחין
בזה בכלל.

כאן מצטרפת הנקודה של ענווה, לדעת
שאתה צריך הדרכה, לא לסמוך על
עצמך בעיניים עצומות, אלא להתחבר
למדריך אמיתי שמתאים לך לפי שורש
נשמתך, משהו שכבר עשה את הדרך
ומכיר אותה, ומכיר גם אותך, ומצליח
לראות את מה שאתה מסתיר מעצמך,
ולכוון אותך לטוב ביותר שלך. ומעל
הכל, משהו שמחובר היטב לדברים
כפי שקיבלנו אותם דור מפי דור במשך
אלפי שנים, וממילא יכול לחבר אותך
לשורשים האמיתיים שלך, שנטועים כל
כך עמוק באדמה ששום שואה או שאר
רדיפות לא הצליחו לעקור אותה.

הצגנו את הקליפות בארבעה שלבים,
אבל באמת אף אחת מהן לא מחכה
בסבלנות לתור שלה, הן כולן תוקפות בכל
החזיתות בכל הזדמנויות, ותמיד עומדות
על המשמר מבלי שתהיה אפשרות לחסל
אותם לגמרי...
אבל כל הצלחה הכי קטנה שלך, זה עוד
'ביס' מעץ החיים שממלא אותך ברצון
וכוחות חדשים לכבוש את הפסגה הבאה
במלחמת החיים.

שלומי דוראני

Shlomi@KOL-IL.co.il

תפילת הדור

ככה פתאום, ביום בהיר, אחרי שלוש שנים של לימודי תואר ראשון, אני מוצא את עצמי שוב בעוד צומת מסועפת של החיים. בניגוד לפעמים הקודמות הפעם אין שום שילוט ברור. כל השלטים הקטנים שהיו בעבר: צבא, טיול, לימודים, כולם נעלמו בשממה. יש בזה משהו מלחיץ, אבל יש גם תקווה שהנה אולי עכשיו יקרה משהו אמיתי, משהו משלי.

אני מסתכל סביבי על החברים, בני הדור שלי, "דור המתגלגלים", לא מתחייבים, מאמינים שמהו בסוף יצוץ, קצת מיואשים מהמצב, מדליקים לראות אם יש משהו מעניין, מאוד מתקוממים, אבל "חפזי, יעבור". מתגלגלים.

חלק מהחברים כבר קם וארז מזוודה, "רק לכמה שנים, להסתדר קצת", כמה חזרו בתשובה, אחרים תפסו איזה נישא שקטה, משתדלים לא להתחכך יותר מידי עם החיים. ואני תקוע באמצע, קצת בתשובה, מזוודה חצי ארוזה, משתדל לא להתחכך, מחפש בתקווה איזה שלט קטן.

בינתיים צריך להגיש פרוייקט סיום בצילום, אז אני עולה על המשאית של גיא, הולך לראות קצת ארץ, לפגוש פרצופים, לנסות להבין לאן מתגלגלים.

כבר שנים שרבי שבתאי הוא החזן בבית הכנסת, אבל בזמן האחרון נחלשו הרגליים וגם הקול נהיה צרוד, התחילו קצת לחשושים. אז בשקט בשקט, הוא ירד מתיבת החזן והתיישב בכסא פינתי ליד החלון, "אני לא בעל הבית יא-איבני, יש מי שמנהל את העולם". כשהתחילו להכביד הרגליים כבר חשב לעבור לבית כנסת אחר קרוב לבית שלו, אבל הבטחתי לו שאני אבוא לאסוף אותו כל בוקר, "לא רוצה שתטרח, יא-איבני, השם שומע אותי בכל מקום". רק כשהשתכנע שזה ממש על הדרך, התרצה.

לפעמים אחרי התפילה אם יש זמן, ואם הוא מסכים אני מחזיר אותו הביתה, "כבר יש אוטובוסים, חבל שתתאמץ". בחניה ליד ביתו הוא מניח את ידו על ראשי ופותח בברכה ארוכה מכל הלב.

"אני נוסע לכמה ימים, אבל סיכמתי עם דוד איבגי שהוא יבוא לאסוף אותך"

"בסדר יא-איבני, לא היית צריך, השם יחזיר אותך בשלום".

מוקדם מוקדם בבוקר, קצת לפני שהשמש יוצאת, אפשר לראות כל מיני סוגי אנשים ברחוב.

חלקם ממתינים עם שקית לעוד יום עבודה שיבוא לאסוף אותם, אחרים פוסעים במרץ את הליכת הבוקר, ישנם שהכלב הוציא לטייל וגם כאלה שסתם כי כך התרגלו במשך שנים ועכשיו כשכבר אין ממש סיבה לקום נשאר רק ההרגל שממשיך להקיצם.

אני נוסע לאסוף את רבי שבתאי, ביחד נלך לבית כנסת להודות על עוד יום שמתחיל ובכלל על הכל.

6:00 וכבר חם.

משאית. עולים על כביש שש, ככה מגיעים הרבה יותר מהר, אלופי קיצורי הדרך אנחנו.

מישהו קרא לפרייקט הזה "דרך ארץ". אני מקריא לגיא קצת פירושים על מסכת אבות.

בשעה שתיים בצהריים אנחנו בעכו, אין לנו הרבה זמן, אז כשפורקים את המשאית אנחנו מתיישבים לאכול מהשקית שהכניא אורית. גיא מחייך באהבה עם כל פריט שהוא מוציא מהשקית, יש לנו מכל טוב: חומוס, מטבוחה, פול, טונה וירקות. אחרי האוכל הוא מודה לשמיים על ששלחו את אורית, אני מסכים ומוציא גם ברכת המזון. בשתיים וחצי יוצאים חזרה דרומה. לקראת השעה חמש גיא אומר שתיכף נשמע את כל הנהגים מתחילים להתבכיין בקשר, זה הזמן שכולם כבר מתים ללכת הביתה, והבוס מתחיל להטיל משימות אחרונות. היום זה הערב החופשי שלו אז הוא יחסית רגוע. פתאום בוקע קולו של עופר, פוצח בקללה ארוכה מכל הלב, "תראה מה זה, עכשיו נזכר לשלוח אותי לשטראוס בפתח תקווה, מתי אני יגיע הביתה, בעשר? זה שעה שכבר קר מידי לאשתי לשבת על המרפסת לאכול גלידה".

אביתר בנאי שר "צריך לשמוח, אין שאלה, אין תשובה".

גיא מספר שאנחנו מסיעים 42 טון ומתחתינו 14 גלגלים. כמה עוצמה בשביל להסיע כוס מיץ, כבר היה יותר פשוט שכל אחד ישתול איזה עץ בגינה וזהו. בצידי הדרך אנשים עובדים בשדה, אח"כ בונים בניינים, חוצבים, עוקרים, מובילים, מתגלגלים. לאן? רק הוא יודע. אנחנו מתגלגלים לעכו, רוצים שם קצת מיץ להרטיב את הגרון.

גיא מצביע לי על משאית שתקועה בצידי הדרך, "מהבוקר בחור הזה פה, ככה זה פנצ'ר במשאית".

כנראה שלפעמים הדבר היחיד שגורם לנו לעצור בצד הדרך זה כשקורת איזו תקלה.

בעוד שבוע הוא אמור לטוס לתאילנד. כשהוא ואורית היו שם בירח דבש, הם פגשו איזה בחור והחליטו לפתוח עסק קטן, משהו שיעזור להתחיל את החיים, כמה שנים כבר אפשר להיות נהג

אנחנו מעמיסים במפעל הקרח בקריית גת. צימאון מחניק בגרון, גיא הולך לארגן לנו קפה, בינתיים מעמיס את המשאית מולגזן בחרמונית, כנראה שבאמת הכל יחסי בחיים.

אחרי חצי שעה נוסעים לפרוק במחנה צריפין, ברדיו מאיר אריאל שר "העגלה נוסעת אין עצור", קצת בנאלי אבל קרה במציאות, גם היא מסתבר קצת בנאלית לפעמים.

אחרי כמה שעות אנחנו כבר שוב מעמיסים, הפעם מיץ תפוזים בקיבוץ גת. גיא צועק "מה עניינים מוסא", אני מסתובב ומופתע לראות ג'ינג'י שמנמן במשקפיים. בזמן ההעמסה הוא מתחקר אותי איפה הייתי בצבא ומספר לי איך ב-69' הם היו כמה חודשים באי טיראן, 42 חבר'ה כל היום מסתובבים בתחתונים ועוזי, "היו ימים". אורית אשתו של גיא, מקפיצה לנו שקית עם אוכל לארוחת צהריים. "רואים שרק עכשיו התחתנתם", צועק מוסא, אומרים שלום ונוסעים.

מעמיסים עוף קפוא באופקים. הוטריר של המפעל מסביר לנו למה כלבים מעורבים יותר חכמים מגזעיים, הוא שואל אם אכפת לנו להקפיץ אותו הביתה, לא אכפת לנו, בדרך הוא מספר שברוסיה הוא היה עובד בקרקס, טייל ככה בכל אירופה, עכשיו הוא גר בנתיבות.

בדרך לאילת פוגשים את עופר בפונדק כושי רמון, הוא נמצא בכיוון ההפוך, עייף ומצוברת, כואב לו הגב, הוא כבר לא צעיר, אין לו כבר כח. "נו, אז יאללה, תרד כבר מהמשאית, תתפוס איזה מונית קטנה, שים ת'יד על החלון, מספיק". "נראה לך, אני? מונית? ומי יחתן לי את הילדים וידאג לי לפנסיה, כמה כבר אתה חושב שעושים במונית וחוף מזה אחרי עשרים שנה בגובה הזה ועם המנוע הזה כבר אי אפשר, אתה תראה זה ממכר, אתה עדיין צעיר, כמה שנים אתה מתגלגל ארבע, חמש? אם לא תחתוך עכשיו, בלי לשים לב אתה מוצא את עצמך אחרי חצי חיים, למי יש כח להתחיל משהו חדש?

את המשך הנסיעה אנחנו עושים בשתיקה, גיא נראה מהורהר. גם לי נראה שדי מיציתי, צריך להחליט מה הלאה. אנחנו נוסעים בחושך מצפים שיבקע איזה קול מאיזה קשר שייגיד לאן נוסעים עכשיו.

מוקדם, מוקדם בבוקר, קצת לפני שהשמש יוצאת, אפשר לראות כל מיני אנשים ברחוב.

מרבית האנשים אפורים מוקדם בבוקר, יכול להיות שזה פשוט בגלל שהשמש עדיין לא הכניסה צבע לעולם.

להחרים לי את המצלמה, אני מנסה להסביר, הוא מסרב להבין, טונים גבוהים, מזמין משטרה, שלמברה הפלא מגיעה תוך שתי דקות, נהיה כבר ממש לא נעים. בסוף אני נותן לו את הפילם. המילים הראשונות בדף המוסר היומי "להרחיק מגאווה וכעס", הפעם שילמתי בכמה תצלומי זריחה יפה באדיבות הרמזור היחיד בבית שאן.

מתגלגלים לאשדוד משם לפתח תקווה, חזרה לק. מלאכי היום מסתיים ב-21:00.

הימים עוברים במרוצה ואיתם רצים השלטים, חצור הגלילית, ראש העין, גן יבנה, פרצופים, סיפורים, מתגלגלים.

19:00 נוסעים לאילת

התחלתי כבר להתרגל לשגרת הנסיעות, כמעט ונהייתי חלק מהנוף של המשאית, משהו בין העץ הריחני שתלוי על המראה, ובין הדיסקים המתחלפים ברקע. גיא מצידו גם די מרוצה, לפעמים זה מאוד מדא לנסוע שעות לבד.

בסופו של דבר גיא נשאר בארץ, אחרי הפיגוע בסיני וההתרעות על פיגועים נגד ישראלים בחו"ל, השתכנע לא לנסוע. "בסוף הכל לטובה, גם ככה ההורים היו לחוצים, חוץ מזה גם לא מתאים להיעלם לאורית לחודשיים, רק התחתנו". אני מסכים. נוסעים לתל יוסף בעמק בית שאן, צריכים להיות שם ב-6:00 להעמיס אבקת חלב. כללי הנסיעה מאוד ברורים, אנחנו לא יכולים לעצור לצלם, עוצרים רק בהעמסה ובפריקה, חוץ מזה אנחנו חייבים כל הזמן להיות בתנועה. באיזה שהוא שלב אני מתחיל להתפלל לרמזורים אדומים, גיא מצידו מבקש ירוק. איכשהוא יוצא שתמיד בזריחה אני מפסיד.

המלגוז מראה לי מקום שקט במחסן שבו אני יכול להניח תפילין, אחר כך מספר שגם הוא היה פעם צלם, אפילו הציג איזה תערוכה במתנ"ס, כשנולדו הילדים התחיל לצלם חתונות ואח"כ החיים כבר זורמים לכל מיני כיוונים, "צריך לדעת לזרום איתם, לא להתנגד".

גיא מותח את הברזנט, זה החלק שהוא הכי שונא, הברזנט הדפוק הזה, עם כל הגודל שלו ובכל זאת תמיד לא מספיק כדי לכסות את הכל, תמיד בורח מהצדדים.

מבית שאן נוסעים לקריית מלאכי למפעל של תנובה. קב"ט צעיר ומשועמם מיד, רוצה

אַנָא א-לי, אַבְקֶשׁ, שְׁתְּלַמְדִּי
עֲנוֹה,

הֶסֶר מִמֶּנִּי, וְנָקֶשׁ, עֲשָׂבִים שֶׁל
גִּאָנָה.

כִּי מִי שֶׁכָּל נִפְשׁוֹ יוֹדְעַת שְׁבַע,
הוּא לֹא מוֹתִיר מָקוֹם לְאַהֲבָה.

אַטֶּם עֵינִי, עֲצוֹם אֲזִנִּים,
מְרֹאוֹת בְּדִיָּה וְדִמְיוֹנוֹת,
מְלֶאכֶה הָאָרֶץ, מְלֶאכֶה שָׁמַיִם,
צְבָעִי אֶמֶת וְחַיִּינוֹת.

אַנָא שָׁמַע, עַת שִׁיבְשׁוּ שְׁפָתַיִם,
הִשָּׁה גַם אֶזֶן לְלִחְיָשָׁה.
מִי שֶׁבָּרָא שְׁקִשׁוֹק שֶׁל מִיָּם,
וְדָאִי קָשׁוֹב גַּם לְרִחְיָשָׁה.

כִּי מִי שֶׁכָּל נִפְשׁוֹ יוֹדְעַת שְׁבַע,
תָּמִיד יִהְיֶה רָעֵב לְאַהֲבָה.
מְרֹוֹם כֶּסֶא, שְׁקֵרוֹן הַגְּבִיָּה,
שֵׁם אֵין שׁוֹם צוֹרֵךְ בְּתַקְנָה.

אני מבולבל, חייב לבחור. "אפשר כל יום
להגיד משהו אחר?".

"לא, יא-איבני, אי אפשר כל יום
להחליף שם, אתה גם לא יכול להתחלף
כל יום, אולי רק קצת להשתנות אבל לא
להתחלף".

אני נפרד ממנו והולך הביתה מהורהר.
נכנס לחדר, מתיישב ליד השולחן ומתחיל
לבכות.

"אני חייב איזה שלט ריבונו של עולם,
חייב לדעת שאני עושה את הדבר הנכון,
זה לא פשוט לעזוב ככה הכל". אני לוקח
את התהילים ומתחנן "תן לי סימן". קול
קטן ומעצבן לוחש לי "ומה אם תפתח
ולא יהיה כלום?". אני פותח את הספר
בכח, שלט בוחק מציף את החדר באור:

**"שובי נפשי למנוחיכי, כי - ה' גמל
עליכי"**

אחרי התפילה, בחניה, רבי שבתאי מניח
את ידו על ראשי ופותח בברכה ארוכה.
ברכה מכל הלב, לא ממחר, מטעים כל
מילה ומילה, ברכה צבעונית, כנראה שזה
גם בזכות השמש שכבר יצאה.

קראתי בסידור שזה טוב לסיים את
התפילה עם פסוק שמתחיל עם האות
הראשונה של השם של הבן אדם ומסתיים
באות האחרונה של השם שלו. לי ולרבי
שבתאי יש את אותם אותיות.

"מה הפסוק שלך רבי שבתאי?"

"שיר המעלות לדוד, ה', לא גבה ליבי ולא
רמו עיני ולא הלכתי בגדולות ובנפלאות
ממני".
מתאים לו אני חושב לעצמי, אבל ממש
לא לי.

"אתה זוכר עוד פסוקים שמתחילים
ונגמרים ככה?"

"כן, בטח, יש הרבה", הוא פותח בסדרה
של פסוקים: "שקר שנאתי ואתעבה,
תורתך אהבתי", "שיר המעלות, אל ה'
בצרתך לי קראתי ויענני", "שיר המעלות
אשא עיני אל ההרים מאין יבוא עזרי".

שי אבן צור

Shay@KOL-IL.co.il

משכן אנוכה

כלים ואורות: חנוכית האדם

חודש? או לכל המעגל עד חזרתו שנית
בשנה הבאה.

א. המשנה הראשונה

ב. לא מואר אלא מאיר. לא
האדם מואר אלא עולמו
וסביבתו.

איננו אזהבים להשתמש במילה "מואר"
הלקוחה מהז'רגון של המזרח. חלק
מאיתנו לא הגיע לשם. חלק חזר מוכה
וחבול. חלק "חזר" לשורשיו וחלק נשאר
שם "מואר" ושכוח: מעצמו, ממשפחתו
או עמו.

אבל להבדיל מהאדם "המואר" הנזכר
לעיל, על האדם החושב, המתבונן
ועובד אלוקים לגרום לכך שהשנה תהיה
מוארת, העולם יהיה מואר ולפחות, יותר
מקודם) וגם הנפש שלו.
ואם זכה להיות מורה צריך להביא אור
לתלמידיו.

תופסת את המועדים אם זה פסח,
שבועות, סוכות (רגלים) או ראש השנה
ויום הכיפורים (ימים נוראים) או חנוכה
ופורים (מאבקים הסטורים רוחניים) כנקודות
אור הזרועות בחלל חשוך.

הגעת לנקודה ראית... עברת אותה
נסתלק האור. ואולי קצת לפני, יש אור
בקצה המנהרה (המנהרה היא: נקיונות הפסח,
בניית סוכה, הוצאת המחזורים מהבידעם וכד')
אבל המחשבה היותר מעמיקה תופסת
את המועדים לא כנקודות אור אלא
כזרקורים המאירים מהם והלאה את
מרחב הזמן של חיינו.

ככל שאנו מקשרים עצמנו ואת התודעה
שלנו יותר לאותו מועד כך "אנו" קובעים
איזו עוצמה תהיה לאותו זרקור. האם
תספיק למשך ימי המועד? אולי שבוע,

חנוכית האדם

שמן של נס

לא מואר אלא מאיר

יהודית ודמוקרטיה

אין סומכים על הנס
אבל מאמינים בו

1. אלוהי באלח האשי

המחשבה מתנתקת מהגוף ומפליגה לאמונה והשאפה לימות המשיח. תקוות העם היהודי בכל הדורות (שהכופר בה, כופר בעיקרי האמונה של "בכל יום אחכה לו"). לא! אין אנו משיחיים ח"ו לא במובן היהודי ולא במובן הנוצרי.

לא הרצון לחיים טובים מביא אותנו לאמונה זו ולא הרצון להשתחרר מעול

באה מהמילה האנגלית: Ceremony אבל יש לה ביהדות קונוטציה של השרש צרם. (צורם את האזן). יש טקס יום העצמאות, יום הזכרון וכו' אבל אין טקס ליל הסדר או ליל שבועות. הם חגים, רגלים ומועדים. הם המציאות הרוחנית שהוטבעה בבריאה וחלה על הזמן והנפש.³

הנפש היהודית הסולדת מטקסיות לשמה מפתחת עין מיוחדת (יותר רוחנית). היא רואה בשעת הדלקת הנרות: שמן של נס. את השלהבת היוצאת לעולם משמן כזה, אנו מדליקים.

ה. יהוה ודמוקרטיה

המחשבה המורגלת בצמד מילים אלו רואה את האירוע ההסטורי של חנוכה באופן המגדיל את החלק "הדמוקרטי" על חשבון החלק "היהודי".⁴ כי אפשר (ואולי) לחשוב שהחלק הדמוקרטי הטבוע בנפש האדם הוא זה שגרם למכביים למרוד ולהשתחרר מעול הכיבוש היווני.⁵ אנו המאמינים במסורת ישראל יודעים שדווקא החלק היהודי (נסו) גרם למרד. את האנטי-דמוקרטיה של שלטון יון (ולשון עדינה לדיקטטורה עריצה) היו מוכנים לסבול אילו הניחו להם לעבוד אלוקים ולשמור תורה. אבל את גזרות השמד על התורה ומצוות לא יכלו לסבול.

הבא נראה שכך היה גם במצרים אשר אכזריות השעבוד ואורכה עלתה כמה מונים על גזירות יון. ובכל זאת כאשר נאבקו בפרעה (עריץ הכל יכול של האימפריה הגדולה בעולם של אז) היתה דרישתם הבלתי מתפשרת: ה' אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שְׁלַחֲנִי אֲלֶיךָ לֵאמֹר שְׁלַח אֶת עַמִּי וְיַעֲבֹדֵנִי בְּמִדְבָּר וְהָיָה לֹא שְׁמִעָתָה עַד בָּה (שמות ז, טז). אכן זהו עם אשר גם ברצונו הנואש לחירות ידע להקדים את "היהודית" ל"דמוקרטית" בעומק לבו ומחשבתו ולא רק מהשפה ולחוץ כהגדרה לפרוטוקול. שם (במצרים) נוצרה הוית האומה הישראלית. חנוכה היא ענף היוצא מהשרש של פסח.

2. "הארץ את עיניו בסלסול" אלוהי האלמדיס זראש הישיבה

אחרי השיעור בגמרא. הוא שמח מאוד שלא היה צריך להעיר אותם אחרי הסוגיא הקשה שכל כך התאמצו להבין והתחלפה ה- הערה ב- הארה. משום שרוב העולם לא מבחינים בין אל"ף לעי"ן ובין עומד (עמידה) לאומד (אומדנא). בגלל תרבות הלשון.

קשה להם גם להבחין בין "הארץ לנו" ל"הערת אותנו". בגלל קושי החשיבה. איך ידע ראש הישיבה למה התכוונו? כי מי שמתעורר,¹ מפהק ומתמתח. ומי שמתאורר עיניו מבריקות. לא מהאור שנפל עליהם אלא מהאור הפנימי הבוקע מהם דרך העיניים כי הרבה אור מבחוץ מסמא את העיניים ונקרא לכן סגי נאור (בלשון "סגי נאור").

3. שאלה של

בחנוכה מדליקים חנוכיה ובה מאירים הנרות. זכר לניצחון החשמונאים (מכביים) על היוונים. מניחים אותה על פתח הבית, החצר או חדר המדרגות. חכמים התיירו (מסיבות מסימות של גזירות שמד במשך הדורות) להדליק גם על שולחנו בביתו פנימה. מה הקשר בין הניצחון ההסטורי הזה לבין הדלקת נרות בכלי? כי במהלך המלחמה הגיעו לבית המקדש המחולל והדליקו את המנורה עם שמן של נס.

אנחנו מאמינים בנס! שאם לא כן, ביטלנו את שורש הטעם והסיבה להדלקת הנרות. אמנם יהיו שיאמרו שצריך לחלק בין האמונה בנס (ואולי האמונה בכלל) לבין המנהג היפה והמרשים של טקס ההדלקה. זה מרכז ומלכד את המשפחה² ומזכיר לעם היהודי את גבורת אבותיו (משהו מהסוג של מצדה, לעולם לא תיפול וכיוצא ב.).

מסורת ישראל אינה מכירה בטקסים. גם אין לה ענין בהם. כשהייתי צעיר יותר היו רגילים להשתמש במילה: צְרָמוּנִיה. היא

5. למרות שלא מעט תיאוריות ומחקרים בתחום הנפש (פסיכולוגיה) מדברים על נפש האדם המבקשת דוקא תלות באדם חזק המשחרר אותה מאחריות לגורלה. למרות שאין זה המקום לדון בכך, נזכיר את ספרו הידוע של אריך פרום: מנוס מחופש (שיצא בשנת 1941 תוך כדי מלח"ע השנייה). מתוך הקדמתו אביא כאן שאלה אחת: האין אולי בנוסף לשאיפה המולדת לחופש, שאיפה אינסטינקטיווית לכניעה? אם לא, כיצד נבאר הימשכות שיש בזמננו לכל כך הרבה אנשים להיכנע למנהיג? זה נושא מחקרו הפסיכולוגי.

1. נשים לב שללא ניקוד, המילים התעורר ו-התעורר שוות. כי מי שהיה בתרדמה (רוחנית) הוא ער. ומי שהיה בשינה פיזית, אין חוש הראות שלו פועל ועיניו עצומות.
2. כמובן שצריך משהו יותר יסודי כדי להחזיר את ערכי המשפחה (המתפוררים) מאשר עוד טקס נחמד במועדים. כשמדברים על שינויים מתקדמים בתרבות צריך להביא בחשבון גם מה המחיר לכך.
3. זה מחזיר אותנו אל "המחשבה הרגילה" שפתחנו בה את המאמר.
4. הרי אנו שבויים בקסם של צמד המילים המגדירות את מהות אחיזתנו בארץ ישראל: מדינה יהודית ודמוקרטית. יותר מאשר מוכנים להאחז ביהדות (בת שנות למעלה מאלפיים) רוצים להאחז בקסם המרגיע של צמד המילים ודוקא בסדר הזה.

עריצות. אלא הרצון שהאור האלוקי יאיר בעולם. ויאיר את עינינו לראות את האמת והצדק (האמתיים).

אבל מה נעשה והאמונה הזו היא "יהודית" מאוד. שהרי הוא "מלך המשיח". ומעליו "מלך מלכי המלכים הקב"ה". עד אז אין לנו נגד שיטת בחירות דמוקרטית לבית המחוקקים, רשויות מקומיות וכו'. זה כלי לניהול חברה. אולי זה הרע במיעוטו. ואולי הרע הזה הולך ומשתלט ע"י "הדיקטטורה" של הרוב.⁶

פנינו בדורנו, בימנו. היו ולא ראינו. לא האירו את עינינו כי משהו בפנים היה אולי מכובה.

בשעת השמד תיקנו להדליק בתוך הבית. לפחות להאיר את עינינו. במצב הנכון והמתוקן צריך להדליק בחוץ ו-לחוץ. עבור רשות הרבים. כי מי שיכול צריך להאיר גם לאחרים את עיניו. ח"ו לא לכפות. כי אז אפשר לכפות על אף אחד שיאירו עיניו. אבל אפשר להדליק בחוץ. וכל אחד יבחר לעצמו. "את פתח לו" מתפתח ביתך.

3. ההלכה נפסקה שאין סומכים על הנס

למרות שזו מחלוקת בין חכמי הגמרא. אבל בוודאי אנו מאמינים בנס, בניסים, כי אלו "מאירים את עינינו". מראים לנו שאנו חיים די בחשך. ששכלנו אינו מספיק להאיר את הדרך הנכונה ללכת בה. שכוחנו אינו די להביא את הגאולה ולגבור על כל אויבנו.⁷

לא שאנו מבקשים ומתפללים להיגאל ע"י ניסים כי מי יתקע כף לידנו שאנו ראויים לכך. אבל הידיעה והאמונה שהקב"ה עשה ניסים שמיעוטים נראים (ניסים גלויים) ורובם לא (ניסים נסתרים) זה מאיר את עינינו ומכוון את דרכינו לאמת.

א. שכן שאין לאונטיאל דור.

בחנוכה אנו מדליקים בעולם את הנס שהיה במקדש ואת הניסים שהיו במלחמה ההיא של מעטים וחלשים נגד רבים וגיבורים. יחד אתם מדליקים את כל הניסים שהיו במלחמת השחרור, סיני, יום הכיפורים (אותה חיותי וראיתי העצמי), מלחמת המפרץ וטיליה על גוש דן ועד "עמוד ענן" ועמוד אש. אילו היה התנ"ך נכתב היום ואילו היו הנביאים פועלים היום היינו נדהמים מהניסים שחלפו על

ט. יעקב אבי נאמן.

כאשר הקב"ה מאיר עינינו להבין סוגיא קשה או הלכה או קטע בזוהר זה נס. כי דרכו של נס הוא שיש חבל (פתיל) ארוך מאוד היורד מהשמים אל הארץ ומנשמתנו אל גופנו. הקב"ה מדליק את האור בפתילה למעלה והאור הזה יורד ומתפשט עד הנפש יהודי הומיה. מדליקה אותה, ולפעמים שורפת אותה (באופן חיובי) ומשם האש הזו עולה חזרה דרך פתיל חיינו ובוקעת מהעיניים החוצה. אז העיניים מבריקות ונוצצות כנרות חנוכה ממש. אז אנו הכלים והאורות ביחד: חנוכה האדם.

מי שרואה אדם כזה רואה נס גלוי. חנוכה שמח⁹

הרב עמיחי הורוביץ

Horovitz@KOL-IL.co.il

6. שפעם אתה בעדו ופעם נגדו לפי מה שאירע בבחירות האחרונות שאינן אומרות כלום בפרספקטיבה הסטורית ארוכה.
7. יון – איראן זה שתם חרוז.
8. כי חלק יתנה עמו יעקב חבל נחלתו (דברים לב, ט. פרשת האזינו).
9. גם אם אתה קורא אחרי ובכל השנה.

התעוררות

חדשה בפרטים הקטנים של
נפש האדם.

ככה פתאום באמצע חיינו...
בגיל 21, מוקף מסיבות

ופאבים בסופי שבוע, ובימי
החול משרת על ההר הכי גבוה
במצפה רמון.

יחד עם קבוצת חיילים שמצד אחד
ממורמרים על כך שהם בכלל משרתים
בצבא. כאלה שדחו את הגיוס כדי ללמוד
הנדסאי, ועכשיו הם תקועים בתוך ההר,
עם שקם אחד.. כזה שעובד רק פעם בכמה
זמן כי השקמיסטים לא בדיוק רוצים
להגיע לאיזור כל כך שומם על המפה.
מצד שני, נהנים כמו שלא יכלו בשום
מקום אחר בעולם. תקועים אחד עם השני
אבל חווים את החיים כמו ששום מסיבה
או אלכוהול יכולים לתת לך.

ככה פתאום מתעורר לו אדם למציאות
שמעולם דמיין. למציאות בה אם מבזים
אדם והוא שותק אז הוא יכול לצאת
נשכר. מציאות שמושתת על סובלנות
כדבר נעלה. מי ידע בכלל שאפשר, אבל
באמת! לשפר את ההקשבה שלנו אחד
כלפי השני. עבודה עצמית, שיפור פנימי.

אז.. לא ידעתי מה קרה לי אך מאותו
הרגע כבר לא הייתי אותו בנאדם.
הבנתי מאוחר יותר שהדבר הזה נקרא
"התעוררות". כך משבוע לשבוע בכל
יום חמישי כשאני חוזר מהבסיס הייתי
מחכה בציפייה, לא רוצה להפסיד, חייב
לשמעו הרצאה מרתקת על התבוננות

יומיים לפני
השחרור התחילה

המלחמה.. "עמוד ענן". אי אפשר לעזוב
את החברה כשמתחילה מלחמה,
זה לא מתאים.. אפילו שהראש כבר
במקום אחר. אני רק מקווה שיפסק ירי
הקסאמים.. ושישחררו אותי לחופשי.
וכך קרה הדבר, לאחר שבוע הוכרזה
הפסקת אש ולמחרת השחרור מצאתי
את עצמי בישיבה, בחדר עם עוד כמה
חברים נוספים שדומים לבחור מהמסד,
אומר "ברוך שאמר והיה העולם".

"יש בורא? או.. תעזוב כרגע את כל
השאלות. אתה חדש בכל העסק הזה..
שב, תלמד, תתחיל לברר.. בשביל זה
הגעתי לא? נדבר עוד שנה" כך אמר ראש
הישיבה בצורה שקטה ועדינה.
בלב התחייבתי רק לחצי.

והנה בלי לשים לב השנה עומדת להיגמר
ואני פה, נמצא בישיבה בירושלים עמוק
בלב עולם יהודי אוטנטי.
הזמן כאן עצר, הוא לא זה שקובע.. מין
קסם כזה.. כאילו אני יכול לשמוע את
סבא רבא שלי עם המבטא של איך שהוא
היה שם בפולין. מחפש את בורא עולם
במקומות הקטנים של החיים. להגיד
לכם שאני מרגיש במאה אחוז שהוא
כאן איתי, עדיין עוד לא יודע.. אבל
אני מאמין! בכל אופן, את המציאות
שביקשתי כבר מצאתי.
חנוכה שמח.

הדברים האלה גרמו לי להתעניין יותר
באיש עם החליפה השחורה שמאחורי
המסך. התעלמתי מהעובדה שצצה אצלי
מדי פעם מחשבה לגבי הקשר שלו לבורא
עולם. כי מה אני מחפש בכלל.. אני רק
רוצה לחיות בצורה טובה יותר, להאמין
שאפשר לחיות בתוך כל הלחץ הסביבתי
גם בלי להשפיל אנשים כדי להצחיק
אחרים. בלי לכעוס בכל פעם כשמשהו
בחיים לא מסתדר כמו שצריך. האיש
עם החליפה השחורה מהמסך הציע לי
את המציאות הזאת. הוא לא רק מציע –
הוא גם מציב אותה בתור מטרה עיקרית.
שעלינו כחברה, מוטלת כל העבודה
הזאת: להיות אנשים טובים יותר!
יהיו שיקראו לזה שטיפת מוח יצירתית
להחזיר אנשים בתשובה, לא אכפת לי.

עומר. ש
Omer@KOL-IL.co.il

עלה במחשבה..

פתאום נולד אדם! מכלום! ממש מתחילים חיים.. רצונות, שאיפות, תקוות.. עולם קטן מלא חן ותעצומות קטנות של נפש וכל צופה ומביט מן הצד מתרגש. התרגשות כנה לראות חיים חדשים במלוא הדרם.. המוות, גם הוא מאורע מסעיר בהחלט! עד לפני רגע היה כאן אדם, עולם שלם עם רצונות משלו, דעות ומחשבות אהבות, שמחות, חלומות.. עוצמה של חיים. המתבונן היטב יקרא מן הכוחות שנתכנו לו לאדם לשימוש: כח השלום להצמיח ולבנות או הכח להרוס, להחריב, למוטט הכל. והכל גלום ונצור באותה אוטונומיה אנושית .. ופתאום הכל נעלם! ברגע אחד.. גוונים צבעים מורחבים.. את הכל עוטף המוות..

המלאכה..

"הם יורים עלינו עידו!" הוא צווח. "אני לא רואה את אבי, עידו.. נראה לי שהוא חטף". החלל בין קירות הפח של המסתור אליו נדחקו שני חברי הצוות מתמלא בריח מחניק של אבק שריפה מעורב בריח דם שזה עתה נקרש. "אל תזוז עודד .. גם אתה פצוע". הפציר בו. "היד שלך צריכה רופא, אני הולך לחפש אותו". "עידו אל תעזוב אותי אני מפחד, אני רוצה לחזור הביתה!". "אני לא עוזב אף אחד אני הולך לקרוא לרפי". עונה עידו בתקיפות אך פניו מביעות חמלה ורוך. "אתה זוכר שהוא הצטרף אלינו?.. הוא רופא מעולה! כשהוא לא במילואים אז הוא ראש מחלקה בבי"ח שערי צדק שבירושלים".

"עידו.. אני מסוחרר אני לא מרגיש את כל צד שמאל, תראה כמה דם". עוצם את העיניים משוטט בדמיונו מנסה להתעלם מכל המצב הדפוק ובעיקר מנסה להתנתק מהכאב המחרירי הפוקד אותו. עידו מנסה לגייס כוחות שכנוע חדשים נראה שהזמן יקר וכל שניה תמית או תציל את חברו.. "תקשיבו!.. אני לא עוזב אותך, תמשיך ללחוץ חזק על מרכז החבישה שעשינו. המקום הזה מוגן ונראה שהירי פסק, אני יוצא וחוזר עם רפי". עודד משתק נשען על קיר הפח הרוטח. הנשק האישי נקרע

סרט שחול

היחידה השנייה

ראית איך בני וגמליאלי עפו מהמטעון? הצוות התפזר לכל הרוחות. תראה.. שוב הדם זורם, הזרוע שלי מרוסקת אני גמור ואני הולך למות במקום ההוא עידו אתה נשאר פה..? עידו משתנק הוא חשב שהמצב משתפר. אינו יכול הרים קולו לעזרה חושש מפני האויב מבחוץ.. וגם מתוכו הוא לא באמת מסוגל לכך, התקוה בה נאחז שכבר מחפשים אותם.. שבוטח שמו לב שהם נעדרים קצת התעממה. "אני שוטף לך קצת את הפנים ואח"כ עוזב את הלחיצה ותן לי להמשיך ללחוץ ואל תדאג יהיה בסדר החברה על ה"סער 5" בטח כבר הבינו שמהשו השתבש והזניקו מסוקים לחלץ אותנו", מנסה לנחם את עצמו ואת עווד. "אל תדאג אתה עף מפה ישר לרמב"ם."

"על מי אתה עובד עידו", מתרעם עווד. "ברגע שהכלבים האלה יגמרו לטווח עם המרגמות שלהם הם ירדו לחפש אם נשאר מאיתנו מה לאכול והמחסן שגררת אותנו לתוכו די רעוע לא ממש מקום להסתתר. לא נראה לי שאני יוצא מפה." אימה ורטט חולפים בגופו של עידו משתקים כל רעיון שעשוי לשפר את המצב. לשמוע את עווד כך זה משא כבד למדי, נכון שהם מכירים רק מהמילואים אך מצבים מסוימים בחיים מחברים אנשים להיות איש אחד עם לב אחד ואין ברירה צריך לסבול את הכאב את היאוש. "עווד! תוריד את הקול! אתה בעצמך תביא אותם עלינו."

בסדר.. הנה.. אני לוחש.. איזה חום פה..? מתחייך עווד.. נימה סרקסטית מבליחה באוויר המרוטש של הפחון מגשרת על היכרות של חיים שלמים בין השניים "אתה מבין שהם עוד חשבו לפטר אותי מהעבודה, גם כן מאבטח בבית המשפט איזה צדק יש במדינה שלא נותנים לך מקום נורמאלי להתפרנס בו. אם אמא שלי היתה רואה אותי עכשיו היא היתה הורגת

אין מוחשות לזמן בין ארבע קירות של פחון רעוע שבנה איזה מוחמד או איזה עבד, אך דבר אחד ברור לעידו שאת הזמן הזה צריך לנצל עד תומו וכרגע הדבר החשוב ביותר הוא להיות שם בשביל עווד. בנתיים קילוח הדם נחלש או אולי אפילו נפסק. עווד נרגע מעט ומחשב בדמיונו איך ולמה הוא הגיע למצב הזה.. כלוא בסיטואציה כה עגומה.

"עידו אתה התחתנת לפני שנה.. אצלי אפילו לא היתה משהי על הפרק, רק קרן שבינתיים כל מה שמעניין אותה זה ריקודי צ'ה צ'ה ולאזה מועדון יוצאים בחמישי בלילה. אתה קולט שהכרנו בפייסבוק.. והעבודה החדשה הזאת שהתחלתי די מסריחה משלמים מינימום ועוד חשבתי שאני חוסך ללימודים" ... בום!! ..

האדמה תחתיהם רעדה, עוצמת הרעש החרישה אוזניים. נראה שידועים שהם כאן בתוך הפח העלוב, בתוך ארץ לא להם כזו שאף פעם לא באמת רצו לדרוך בה.. "תקשיב לקלצ'ים שלהם מרססים את כל האוויר". ליבו של עווד מתרסק בקירבו מאבד טיפות אחרונות של תקווה. "עווד! ששש.. תוריד את הקול שלך. הפיצוץ הזה זה ירי מרגמה, הם מטווחים את כל השטח. ליבו של עידו הולם בחוזקה, צועק מילים שרק הוא מכיר, שרק הוא שומע בתוך תוכו. ברית שתיקה הדדית ניכרתה בין החברים לכמה דקות. "קח.. אני שם לך את הקסדה על הראש." עידו מרים בעדינות את ראשו של עווד ומשעין אותו יחד עם קסדת המגן על קיר הפח שכבר נוטה ליפול מאז נפילת המרגמה בסמוך להם.

"יופי, אז אתה נשאר כאן! עם מטחים כאלה לא תמצא שום רופא..

ממנו מכח הרסיסים שנתזו לעברו ברגע הפיצוץ. הוא נותן לזיעה הניגרת מכל נימי שיער ראשו ופניו להכנס לפיו. המליחות מעוררת אותו קמעה והוא נעצב אל ליבו "עידו, אתה מאמין באלוקים נכון? אנשים מתים נכון? אבל למה ככה למה ככה?!" "הדמעות מתערבות יחד עם אגלי הזיעה." "תפסיק עם השאלות ותתמקד במה שאתה צריך לעשות עכשיו.. וזה רק ללחוץ חזק!" ממחר עידו להשיב. עווד מתרעם: "אתה בעצמך באת למילואים האלה עם הכיפה החדשה שלך! ואמרת שאתה לומד עכשיו בישיבה אז תגיד לי למה? למה למות ככה?!" תראה איך אני נראה.. מה הספקתי בחיים האלה! וואי עידו אני מת מצמא.." "הנה עווד.. עידו עוזר לו להכניס את הקשית לפה. "אני משאיר לך את שקית השתיה שלי - זה כל המים שיש לי, אז תהיה בטוח שאני חוזר ולא עוזב אותך, אני חייב לחפש את רפי כדי לעזור לך."

ההקדמה

בקרב נהיה מאושרים באמת! רק נסיים את הלימודים, רק נסיים את הצבא, רק נסיים את התואר, רק נתחתן, רק נתגרש, ברגע שיגדלו הילדים, רק נחליף את הדירה לגדולה יותר, רק נסיים עם המשכנתא.. תכף בסיבוב הבא! יתחילו החיים במלוא עצמתם.. ישנה מן נטיה כזאת לשייך את החיים אל משהו שיקרה מיד אחרי הסיבוב הבא ובכל פעם אתה בטוח שזהו.. זה הסיבוב האחרון.

הפסקה

קח דף נייר לבן, חלק ואיכות! הינך עומד לכתוב את קורות חיך לחבר, לאהוב, לילדים שלך. אך שלא כמו כתיבת קורות חיים עבור משרה חדשה הינך כותב קורות חיים על דעת ש.. אם היום הוא יומי האחרון עלי אדמות אז אלו הם קורות חיי..

על מה תכתוב?.. מה תספר להם?.. מה היה משמעותי בחיים שראוי להעלותו על כתב לדורות?

כשבוחנים את החיים ברגע של אמת, החיים מקבלים פרופורציה אחרת. מתברר שלהרבה דברים אין ממש חשיבות בעיני. הדברים פתאום נמדדים באופן איכותי - איזו משמעות ניכרת מהפעולות והמעשים שעשיתי.. האם לדברים שעשיתי יש ערך אמיתי.. לפעמים נראה מן היחס בין זמן החיים שלי בכלל לזמן החיים שלהם תוכן ותכלית שראויים להוריד על הדף כי הוא לא מנוצל מספיק, ואם אני מספיק כנה עם עצמי.. אז אולי הוא מבזבז על לא כלום?..

בשבילו. אז הוא בורח מהם, ומעשן רק קצת. ויש אחר שמתחבר לטיפה המרה. אבל רק טיפה.. המכנה המשותף לכולם שכל אחד עושה את מה שהוא רוצה: "מתאים לי" "בא לי" "אני מתחבר לזה" אבל אף אחד לא עושה את הדברים כי הוא צריך אותם.

האם אנחנו עושים באמת אבל באמת את מה שאנחנו רוצים? או אולי בתוך מסתורי הלב בעומק מסתתר לו רצון אחר לגמרי? אולי כל הרצונות שלי היום הם אך ורק מה שהחברה המודרנית מכתובה לי לרצות. אז אני שבו לרצונות אחרים והרצון הפנימי שלי רדום. מטריקס כזה. עולם עם מוסיקה בוליווית מטרופי שוטטות במרחבי האינטרנט, ערוץ 2, ערוץ 10, ערוץ..סוף שבוע בבית מלון, תואר בעסקים, קפיצה לחו"ל, סיבוב בקניון, סיבוב בעיר, מה אמרו בחדשות, ארוחה טובה, מסיבה כזאת אהבה כזאת אולי תאוהו כזאת..

השנה האחרונה..

משמעות שראוי לחיות למענה היא כזו שתיתן לי כלים להתמודד מול כל גל או משבר שאי פעם יופיעו בחיי. יש מי שיטען כנגדי כי זו הדרך הקלה "אתה לא באמת מתמודד" או "אתה בורח מהמציאות". אך אני טוען כנגדו את אותם הדברים ממש. אתה! לא באמת מתמודד.. אתה הוא הבורח.. כל הרצונות שלך בחיים הם הדחקה של צורך אמיתי במשמעות. בתוך תוכי ישנה כמיהה נסתרת לדבר מרומם, דבר נשגב משהו אחר מכל מה שיש לעולם הזה להציע..

הנא להישאר חיים..

"עודד אתה נירדם?"

"עודד!"

"זה לא חכמה למות עכשיו?"

"רק התחלתי את החיים ואתה אפילו לא

יודע איך לחיות אותם"

"אם אתה נרדם אז אתה משאיר אותי פה לבד! ואני נשארת פה כי לא רצית שאעזוב אותך! אתה לא יכול להשאיר אותי! אתה שומע! תפתח את העיניים!" צועק עידו, חרד לגורלו של חבר אמיתי. פתאום הכל אמיתי.. הוא הצליח לעצור את הדם אך בינתיים עצמות לחייו של עודד החווירו עיניו עצומות. לפני דקות הפסיק מדיבורו לא מצא סיבה לדבר יותר.. זה לבזבז את הנשימה שלך על מילים שהייתה אומר שלא בוכים על חלב שנשפך עדיף להתרכז בלהכניס ולהוציא אוויר.

"התחלתי לדבר עידו.."

בוכה בכי של אנשים בוגרים.. מאופקים כאלה "אני לא מאמין שפתאום ככה אני הולך למות!". שששש הירי נחלש עודד, בוא נפסיק כמה דקות לדבר ונקשיב, הנה אני יושב לידך, שים עלי את הראש, אני נשאר איתך. אבל בוא נהיה קצת בשקט, אולי נשמע משהו מהצוות.

לעמוד חיים..

יש אחד שבשבילו לקרוא ספר זה לעשות חיים יש אחד שבשבילו להרגיש שהוא עושה חיים זה לבלות זמן בין מועדון ריקודים א' לפאב השכונתי ב', אצל אחד לעשות חיים זה לדחור על אופנוע כבד מאוד ובשביל חבר שלו זה לרכוב על גלים בתוך ים סוער במיוחד, ויש אחד שלעשות חיים.. אפילו זה קשה מדי

את אבי אם הוא עוד לא מת מהפיצוצים פה, הוא הבטיח לה שאני חוזר הביתה שלם, איפה הוא עידו? המפקד שלנו. המשוגע הזה, מתנדב לכל דבר, אני כל כך אוהב אותו". ממשיך עודד בצחוק שמתגלגל מובלע בכאב "וואי! אתה לא מאמין.. נזכרתי עכשיו.. לפני שבוע המוסכניק דפק לי את הרכב, הכנסתי אותו לטיפול 10,000 והוא החזיר לי אותו כשהחשמל של החלונות לא עובד, איזה בן אדם. אי אפשר לסמוך על אנשים היום." עידו שותק מהרהר בדעתו על הזמן האחרון, על אישתו החדשה, על הלימודים, על הדברים שראש הישיבה בירך אותו לפני שיצא, על הרוגי מלכות שמסרו עצמם לקדש שם שמים, גם עודד מתרצן חוזר להיות ספון במחשבות על החיים.. "טוב כולם מתים בסוף נכון עידו, לכולם זה מגיע איך שלא יהיה, אז גם אני אחד מהם, אבל אני מפחד!" עודד

”ב”ה.. התחלת לחייך דדי?” מן שלוה עולמית אופפת פתאום את עודד משרה את כל הרוגע שבעולם לתוך המרחב והזמן של קירות המתכת והחלודה ”הנה עידו של פעם קצת יותר פתוח קצת יותר מדבר.. וואי איזה כאבים.. עידו אל תפסיק אל תשתוק.. דבר איתי..”

”אתה יודע דדי לא כולם פתוחים לשינוי שחל בי, הצורה החדשה שלי מבלבלת אותם, הכיפה עושה להם שחור על הלב.. אז אני מדבר פחות ושותק קצת יותר.”
”אתה יודע שהסיכויים שלי או שלך לצאת מכאן שווים. הכל תלוי עכשיו מי יפרוץ לכאן ראשון החילוץ או הערבים. אם אני לא אצא מפה ואתה כן אז תגיד לריתי אחותי שסליחה אם פגעתי בה אי פעם ואולי היא היתה קצת צעירה והיא לא הבינה. תגיד לה שאני כן אוהב אותה! ולא עזבתי אותה אף פעם ואפילו שאבא נפטר והתחזקתי ונכנסתי ללמוד בישיבה. זה היה כי חשבתי שזה הדבר הכי נכון בשבילי וגם אם היא לא ראתה את זה, אז גם בשבילה.” עידו מרגיש שמשוה בו נפתח עולם שלם של חוויה רוצה להתפרץ להעניף את כל קירות הברזל, עולם שמקפל בתוכו רצונות מאוונים ותובנות שנתגלו בו רק לפני מספר שנים.

”כשאבא שלנו נפטר זה מאוד ציער אותי. הייתי אז קצת אחרי שיחרור. הכאב היה חד – ימים ולילות התיסרתי. היו אלה יסורים נפשיים, לא הצלחתי להבין למה אבא שלי מת כל כך צעיר ועוד עם שני ילדים עם כל כך הרבה מה לתת להם. אמא הלכה ושקעה בעצבות אין סופית – הדיכאון כבש את כולה. אתה יודע.. הם היו ביחד מגיל 16! ועד אז הם גדלו יחד באותה שכונה בפתח תקווה. אחרי כמה זמן עברנו לגור אצל סבתא שלי, לאמא שלי כבר היה קשה לנהל בית נורמאלי, היא לא ממש תפקדה.” עודד שמופתע מן המונולוג שפתח בו עידו מוצא כי נתחדשה הרוח בקירבו. פוקח מעט את עיניו ומניד את ראשו מעט כאות הודאה וכמצפה להאזין בקשב רב.

”אתה יודע דדי.. אחרי מחשבות רבות הבנתי שמי שיכול להבין את היסורים יכול גם להבין את המוות. כבר בתחילת החיים – כמה כאבים ומחלות יש לתינוקות בני יומם, כבר בצעדים הראשונים של החיים הם צריכים ללמוד שלא שלוה ותענוג בלתי מופרע הם המטרה של החיים. להסתכל על הצער רק כתופעה שלילית זה לא מספיק. בגמרא כתוב ”חביבין יסורין”. עודד מבובל לא כל כך מבין מה על מה עידו מדבר. אבל חשוב לו להבין.. ”תראה אותי עכשיו. מה כל כך חביב בזה? אה.. עידו?..”

”כי יסורים מביאים אותך להבין שאין לך שליטה בלעדית על עצמך זו רק אשליה

לחשוב שאתה באמת אדון לגורלך. פתאום אתה מבין שמשוה נסתר שולט בד, בגוף שלך, באיברים שלך, בתודעה שלך. כשבאים יסורים אז הם באים מהגוף שלך, מהנפש שלך, מהעצמיות שלך, הם לא דבר שבא מבחוץ, אי אפשר לברוח מהם. אתה כן יכול לנסות להתמודד איתם, ובאמת.. אתה צריך לדעת לסבול אותם.” עודד קצת מתרעם.. גוון סמוק חוזר ללחי הוא מנסה להזהרות עם המילים ולחבר להם את מצבו הנתון..

”נגיד שאני סובל עכשיו, חוץ מהכאב האיום.. אם נצא מפה בחיים אז הכאב יעבור אני יודע. אבל אז אולי אני על כסא גלגלים והיד שלי מי יודע.. לאן זה בדיוק מוביל אותי, במה זה מועיל לי?” עידו מישיר מבט מלא חמלה ואהדה אל תוך עיניו של עודד.. הרי הוא קצת מבין בתעצומות כאלה של נפש מיוסרת ”החכמה זה לא רק לסבול בשקט, זה לא העניין לאגור את התסכול והזעם בפנים והעיקר לא להתפרץ. איש קטן יכול להישבר אם זה כל מה שהוא מבין. אבל בן אדם גדול מתחשל ועולה, הוא סובל כי הוא מבין שרוצים ממנו משהו, שמדברים איתו, שזה בעצם לטובתו, זה מתקן בו משהו שאבד אז הוא עוצר ומתבונן ואם מאירים לו אז הוא אפילו יכול לשמוח במצב שלו.” עודד משתתק חושב על הדברים. עידו, גם הוא מהרהר ונזכר במילים הכי מפורסמות בעולם (לפחות בעולם שלו): ואהבת.. בכל נפשך – אפילו הוא נוטל את נפשו ”לציוני הזה אין זמן מיוחד, איזה יום מיוחד בשנה.. זה

בעצם – כל החיים.

”אתה זוכר את דניאל שהיה איתנו ביחידה?..” פונה עודד אל עידו בשאלה בתנופת יד ימנית מתמיהה ”אתה זוכר את תאונת האופנוע שלו? הוא היה כמעט שנה בבית לוינשטיין כולו ברזלים! עד היום הוא כל יום בפיזיותרפיה, איך אפשר לשמוח במצב כזה הוא היה מנוטרל כמעט לגמרי מהעולם?” עידו זוקף את גבו על קיר הפח. הפח מתעקם קלות ונצמד לראשו כמין אות כבוד ומחזה.. מאפשר לו להניח אותו עליו ולהשפיל את מבטו על ידי המגואלות בדמו של עודד. ”השאלה היא עם איזה חלק בד אתה מזדהה עם הרוח שבך או עם הגוף שלך. אם אתה מזדהה רק עם הגוף שלך – עם כל התועלתיות והסיפוקים שהוא מביא לך אז אתה צודק.. סבל כזה יהיה בלתי נסבל, אתה באמת מרגיש כאילו לקחו לך את כל העולם. אבל אם

שותפים באדם רק שאנחנו רגילים לראות שניים.. את אבא ואמא. את השותף השלישי לא רואים, אבל כשהם עוזבים והולכים אז משהו בלב מתעורר ומרגיש בוודאות כי ”אבי ואמי עזבוני – וה’ יאספני”. ברוך השם היאוש והעצב שהיו לי בהתחלה הסתלקו להם.”

כך קודם..

האחרי..

חושך. אין עינים בעולם שיכולות להתרגל לחושך כזה. הלילה ירד מביא עימו צינה. עודד נרעד ובקולו ממלמל חרישית שיר של ”החברים של נטאשה”.. ”מיליוני אנשים לבד ואם כבר לבד אז שיהיה בתנועה שנתחמם שלא נקפא שלא נשתגע”..

”עידו, אני יגלה לך משהו.. אני גם מאמין באלוקים אבל למה צריך למות, זה נורא. עידו.. מה אתה לא מפחד? תראה אותנו, אין לנו סיכוי, למה הוא לא עוזר לנו..”

”תקשיב עודד!” קולו של עידו מתמלא תוקף וגאות ”בטח שאני מפחד אבל תדע לך שהעולם הזה הוא כמו מערה במדבר מתחת האדמה והאדם שחי במערה הזאת חושב שאין שום דבר חוץ ממנה והוא כל עולם שלו וזה בגלל שהוא לא ראה מה שיש בחוץ. אבל אם היה יוצא ממנה הוא היה רואה ארצות רחבות ושמים עצומים וים גדול ושמש וירח וכוכבים.

המוות זה יום שרואים בו את הכל באמת, את כל מה שהמורה העלימה. הפעולה האחרונה של האדם בעולם הזה היא למות. אם הוא מבין את זה אז הוא היה חי אחרת את כל החיים שלו, צריך לדעת למות. צריך לזכור כל יום בחיים את היום הזה. אנחנו.. רק מפחדים מהמכה הבאה, מהכאב הבא.. מהכדור של האויב. אבל זה בדיוק שניה. אח”כ צריך לפחד באמת אם לא חיית חיים והתכוננת ליום הזה.”

”על מה אתה מדבר עידו! איפה אני ואיפה מה שאתה מדבר.. אני בקושי מבין מה

בני אדם נוטים להחניק את הצעקה הבוקעת מתוכם עד שהיא כמעט בלתי נשמעת. נדירות הן ההזדמנויות בהם אנו מניחים לזעקת הקיום שלנו לפרוץ ולהציף אותנו. עדיף לעשות כמעט הכל ובלבד שלא לפגוש את עצמך פנים מול פנים ולשמוע את עצמך שואל: בשביל מה אני חי? מה היא תכלית חיי? מה אני צריך?

שקט!

”נראה לי שאני שומע צעדים בחוץ. מה השעה כבר? זה נראה כמו נצח כאן..”

”עשרה לשמונה.. נראה לי שדיי חשוד בחוץ”.

”תאמין לי לא הבנתי למה החליטו לצאת בשעות היום”.

”כי אם היינו יוצאים בלילה זה בוודאי היה מחשיד יותר..! לראות קבוצת ערבים זרים מסתובבים כך פתאום בכפר לא שלהם”. עודד מחייך חיוך המשבר את החמסין שממזג את כל ארבע הרוחות של הפחון הארור ”מה אתה מדבר!.. תראה אותך עם כל התחפושת הזו והאיפור הכבד, לא נראה לי שאי פעם יטעו לחשוב שאתה ערבי.. אתה נראה כאילו עכשיו יצאת משיבה בפולניה בלי טיפת שיוף ועוד עם שתי הפאות האלה..”

”בכל אופן” חוזר עודד ”לא נראה לי שנזכה לשמוח מיסורים כמו שאתה אומר, נראה לי שהחיצובונים האלה כבר גילו אותנו והם מקיפים את המחסן הזה.

אתה מזדהה עם הרוח שבך אז הרוח היא מרוממת, היא יכולה להתרומם מעל וגבוה לחיים הפשוטים. היסורים לא פוגעים ברוח.. נכון שישורים כמו של דניאל פוגעים בבשר החי שלו אבל ברוחו אין להם נגיעה אם הוא מתבונן היטב אז הוא יכול לגלות כמה אפשרויות חדשות יש לרוח שבו לצמוח ולגדול.. הרוח, כל המהות שלה זה לתת.. להשפיע לאחרים. אתה יודע מה קרה לקשר שלי עם אחותי אחרי מה שקרה לנו במשפחה, אין איש בעולם שמסוגל להבין את עומק החיבור והאהבה שיש לנו. הרוח שלנו התעצמה ומכילה פי אלף כמויות של התחשבות, נתינה ואמפטיה אחד לשני, לא שחש וחלילה יש בי שמחה על האובדן של אבא ועוד מה שקרה אח”כ עם אמא שלי אבל אין ספק שמה שפג פנימי בנו גדל, הפכנו לאנשים טובים יותר לפחות אחד לשני. תדע לך דדי.. שיש שלושה

ממירים לך את
"החיים" ונותנים

לך להרגיש שבעצם לא הספקת באמת להנות מהחיים ולמצות כל תענוג. הם שם, עומדים ותמהים מדוע לא תחטוף עוד רגע של סיפוק תאוותני. אתה מרגיש כאילו פחות מחצי הספקת לטעום. והרוחני שבך לא יודע מזוהר, חבוש, פצוע ומיוסר מכך שבעצם אף פעם לא באמת התייחסת אליו, לא הוצאת אותו לפועל. תמיד היה שם מצפה לך בין כוחות הנפש. הברירה שיש לכל אחד מאיתנו היא להקשיב לתביעה הפנימית שיש באמת לכל אחד ולבחור בחיים.

הוא

גלעד ליבנה
Gilad@KOL-IL.co.il

הוא

שמה שהכי הכי אני רוצה
אני הכי הכי צריך. הצורך במשמעות לחיים הוא צורך קיומי ממש! כשהרצון העמוק ביותר נפגש בצורך האמיתי ביותר שם מתגלה החוויה. חוויה של נצח.
זה לא סרט! זה החיים עצמם! הרבה אנשים בוחרים לעצמם תפקיד של שחקן רקע. לפעמים הם מעדיפים לא לשחק בכלל אלא להיות בצוות הטכני בלבד. וזה לא בגלל שאין להם את הכישרון להיות השחקן המרכזי, רק שהם בטוחים שהסרט עוד לא התחיל אך זהו עיצומו של הסרט.. כל אחד והעלילה שלו.

ברגעים האלה שאתה עומד מול המוות עצמו אז כל החיים מתקפלים ובתוכם כל השאיפות שלך, כל מה שעשית עד אותו רגע בחיים.. כולם עומדים מולך ותובעים את עלבונם. ההנאות והסיפוק

אתה אומר, וגם
אם כן אז מה יש לי

עכשיו? לא רוחניות ולא כלום אתה יודע שאני חילוני. מה הקשר שלי לזה.. "אמונה.. דדי.. אמרת שאתה מאמין. אלוקים הוא לא שם גבוה ואין לך שום קשר אליו. אמונה זה להאמין שהוא גם נותן לכל דבר את הכח לחיות. הוא מחיה את כל העולם את כל האבנים, את כל העשבים, את כל בני האדם. אם הוא יפסיק לחשוב עליך דדי אז אתה לא תמות, אתה פשוט תפסיק להיות. לא רק הגוף שלך יעלם גם עצמך, הנשמה שלך תפסיק להיות. המוות – רק מגלה את התוכן העיקרי שיש לנו וזה הרוח והנפש זה העיקר בחיים..

בום.. "עידו!! הדלת התפוצצה.. יש שם" עידו מזנק על עודד מחסה בגופו עליו מפני הפיצוץ הבא.. "שכב על הריצפה עודד ותישתוק!" הוא לוחש..

"שיחשבו שאתה.."
"שמע ישראל.."

חטונה וחיטור לימפוצינים

לסיירת של כלי הדם לא כל אחד מתקבל..

מתכננת תגובה ספציפית נגדו. מערכת זו מתאפיינת בכושר לפיתוח זיכרון חיסוני שמעלה את יעילותה בכך שמאפשר תגובה מהירה יותר בפעם הבאה שאותו פתוגן יפלוש לגוף (וזהו הבסיס לחיסונים). מעניין שהמושג "חינוך", הוא שנבחר בשפה הרפואית כדי לתאר את תהליך ההכשרה של תאי הדם הלבנים הנקראים לימפוציטים מסוג T ששייכים לזרוע המושרית של מערכת החיסון. ננסה לתאר את התהליך בקווים כלליים כדי לתפוס משהו מהחכמה האדירה שביסודו. חייבים להודות (חנכה...), שהדברים מסובכים בהרבה ממה שיתואר כאן, וברור שהתמונה השלמה נשגבת מבינתנו כגובה שמים מארץ.

המטרה של תהליך חינוך תאי T הוא לאמן אותם להבדיל בין תאי הגוף (Self) לכל מה שהוא זר (Non-self) לו. יש שני תרחישים קטסטרופליים שעלולים לקרות אם חינוך תאי T לא מתבצע באופן תקין, ושניהם הופכים זה לזה:

א. התאים האלה עלולים לאפשר התרבות של תאים ממאירים (שנמצאים גם באנשים בריאים אולם מושמדים בטרם יגרמו למחלה הידועה) או לא להשמיד למשל תאים נגועים בוירוס כך שהוא יוכל להתפשט הלאה.

ב. מצד שני, התאים האלה יכולים לתקוף תאי גוף בריאים וטובים. כמו שקורה לעתים בהשתלות לא מוצלחות – "השתל נדחה". הדחייה הזו היא בעצם תקיפה מאסיבית של תאי T המזהים את

כל האורות של פורקן יוון הוקבעו לדורות על ידי מועד **החנכה**. כלומר פורקן זה משעבוד המתיוונים היה בו משום **חינוך לדורות** לדרוך על דרך חדשה של נסיונות וחתחתים, שהתחילה לאחר הופעתם של המתיוונים הראשונים.

אחד הכוחות העוצמתיים ביותר במלחמת הדעות הזו, רמוז בפסוק מתהלים – "מבשרי אחזה אלו-ה". גוף האדם, המכונה שלא תיאמן. המשותף לכל מערכות הגוף, היא החכמה הבלתי נתפסת שמתגלית יותר ויותר ככל שמעמיקים חקר. יש בגופנו מערכת אחת, כמוסה ונפלאה, שלעניות דעתי מהווה צוהר אל מרגלות החכמה האינסופית הזו – מערכת החיסון.

זו המערכת שמגנה על גופנו, לרוב בלי שנשים לכך לב, מאיומים תמידיים מבית ומחוץ. מלבד תפקידה המפורסם לסכל פלישות של פתוגנים שונים (וירוסים, חיידקים אבל גם טפילים ופטריות) יש לה תפקיד חיוני לא פחות והוא הרג של תאים שעברו מוטציות (שינויים גנטיים) שהופכות אותם לתאים ממאירים המאיימים להפר את המאזן הרקמתי של הגוף ולסכן את חייו.

השורה הראשונה של מערכת החיסון היא המערכת המולדת (Innate). זו זרוע לא ספציפית של חלבונים ותאים שמספקים לגוף הגנה בסיסית ומיידית מפני חדירה של פתוגנים. השורה הבאה היא המערכת המושרית (Adaptive) שלא מגיבה מיד, אלא דוגמת את "האויב" לומדת עליו ואז

זירת השמד הראשונה שהיתה בישראל היא בפולמוס של יוונים. בגלות יוון מוצאים לראשונה את עניין המתיונים. לפני כן לא היו "מתמצרים", "מתבבלים" או "מתאשרים" וכדו'. בפורקן מגזירותיה של יוון הכוונה היא שנתבטלה הצרה של הגזירה. לעומת זאת בפורקן מכוחם של המתיוונים אין הכוונה שנתבטלה הצרה של כחם, כי המתיוונים לא נתבטלו כלל וידם נטויה בכל הדורות. אלא שבפורקן החשמונאים משלטונה של יוון נתחדשו ונתגלו כוחות של שמירה והגנה, וכוחות של תקיפות הדעת לעמוד בכל מיני נסיונות הבאים לנו על ידי המתיונים בכל הדורות ובכל הזמנים.

ויקבל פקודת מוות. כך נותרים רק תאים שמגיבים לתוצרים זרים על פני תעודת זהות עצמית. לאחר שתאי T עבר בהצלחה את שני המבחנים האלה, הוא יוצא לזרם הדם ומצטרף אל חבריו לפלוגת הסיור של מערכת החיסון.

מי הגה את התהליך הנורא והנפלא הזה?
מי ברא אלה?

כמה משונים הם אותם בני אדם שסוברים שכל זה קרה במקרה, בלי כוונה, בלי מכוון ח"ו. וזה כמובן עוד לא הכל. איך זה שמערכת החיסון אינה תוקפת עובר ברחם אמו שלמעשה מציג "תעודת זהות" שונה מזו של האם? איך זה שלעתים תאים ממאירים מצליחים לשגשג מבלי שתאי T ירגישו בהם? התשובות לשאלות האלה שאין כאן מקומן, מגלות "מה רבו מעשיך השם כולם בחכמה עשית".

אנו מודים על הניסים ועל הנפלאות שנעשו לאבותינו בימים ההם בזמן הזה. הרמב"ן כותב בשלהי פרשת בא, שמן הניסים הגדולים והמפורסמים אדם מודה בניסים הנסתרים שהם יסוד התורה כולה, שאין לאדם חלק בתורת משה רבינו עד שנאמין **בכל דברינו ומקרינו שכולם ניסים אין בהם טבע ומנהגו של עולם**. תאים ביולוגיים (בגודל ממוצע של 10 מיליוניות המטר), מתחכמים, לומדים, מפטרלים בדמנו ומיירטים תאים נגועים, נס גדול היה פה.

חנוכה שמח וחינוך טוב.

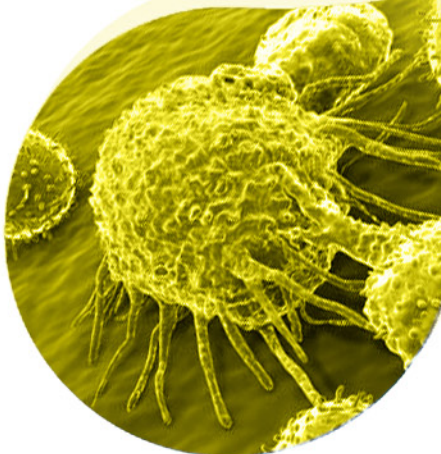
רותם רפאלי

סטודנט שנה שישית לרפואה

ב"הדסה עין כרם"

Rotem@KOL-IL.co.il

בוירוס למשל, התוצרים הויראליים יוצגו על פני מולקולה זו ולימפוציטים מסוג T ציטוטוקסים (בעברית – קטלניים) יזהו את התא הזה ויתנו לו פקודה למות. מה זאת אומרת פקודה למות? מוות תאי מתוכנן (Apoptosis) זו אפשרות שקיימת בכל תא בגופנו, הכוונה היא לשרשרת של תהליכים ביוכימיים המובילים לפירוק החומר הגנטי של התא והתמוססות שלו.

"יש בגופנו מערכת

אחת, כמוסה

ונפלאה, שלעניות

דעתי מהווה צוהר

אל מרגלות החכמה

האינסופית הזו -

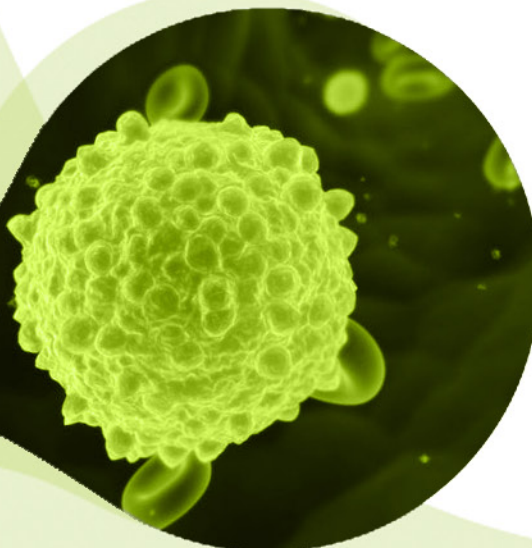
מערכת החיסון..."

תא T שמבטא על פניו קולטן שמתאים מבחינה מבנית (בשלושה מימדים) לתעודת הזהות היחודית לגוף, ימשיך לשלב הבא. אחרת, הוא בעצמו יקבל פקודה למות ותופעל בו תכנית המוות התאי המתוכנן. בשלב הבא תא T צריך לזהות תוצרים עצמיים שמוצגים על פני תעודת הזהות התאית. אם הוא לא מזהה תוצרים זרים או שהוא כן מזהה תוצרים עצמיים הוא לא יעבור את השלב הזה

האיבר המושתל כזר ותוקפים אותו עד להשמדתו המוחלטת.

המסע של תאי T מתחיל במח העצם, שם גדלות הצורות הראשוניות שלהם. משם הם יוצאים ומגיעים לתימוס (מבנה ורדרד ופחוס שנמצא מעל הלב ומתנוון בסביבות גיל 12) תהליך של רכישת שינויים גנטיים גורם למגוון העצום שעתיד לעבור "סלקציה" כאשר 98% (!) מהתאים האלה לא יעברו את "המבחנים" שמוצגים להם בתימוס ויקבלו פקודה למות. 2% מהם ישרדו בהצלחה ויהיו לתאי T בוגרים שימשיכו לזרם הדם.

בשלב הראשון תאי T עוברים בקליפה של התימוס שם הם פוגשים תאים יצוגיים ממערכות שונות בגוף שמציגים להם את "תעודת הזהות" שמבטא כל תא בגופנו וזוהי מולקולת MHC בצורה תלת מימדית שייחודית לכל אחד מאיתנו. למעשה זו לא סתם תעודת זהות פאסיבית אלא מבנה שעליו מוצגים תוצרים של תהליכים שמתרחשים כעת בתוך התא. אם התא בריא ומתפקד כראוי התוצרים האלה הם עצמיים ומערכת החיסון מתעלמת מהם אבל אם התא מודבק

חנה ישראל

עולם המחשבה (חקר המח) הוא מהגדולים והמרתקים את קהילת המדע, דווקא כי הוא כל כך לא מובן ומסתורי. רוב רובם של המערכות בגוף שלנו מובנות וברורות, מערכת הדם, העיכול, השרירים, העצבים, השלד, הכל מוגדר וברור. אבל כשעולים לראש למחשבות עם כל גודל המחקר ותקציבי הענק – לא יודעים הרבה... אמנם יכולים לזהות תגודות חשמליות זעירות בחלקים שונים במח ולומר שזה גורם ליד לזוז או לעפעף למצמץ ואפילו יכולים להזיז איברים ע"י יצירת זרמים כאלו באופן מלאכותי, אבל את מה שגורם לאותם זרמי חשמל דקים להופיע – את זה פשוט לא מוצאים...

כשאדם חושב להזיז את היד, מופיע במח זרם באזור הקשור למערכת העצבים של היד ומשם עוברת הפקודה לשרירי היד והיד זזה... התהליך שקורה מאותו זרם עד לתזוזת היד גלוי ידוע, הכל בתחום המדידה הפיזי. אך רגע לפני אותו זרם, כשהאדם רק חושב בלי להחליט להזיז משהו ממנו, ל"תהליך" הזה, אין לא סימן ולא רמז... אף מכשיר מדידה לא מזהה שמשו קורה בתוך הראש כשאדם חושב. אין שום ביטוי חומרי למה שנקרא "מחשבה".

אם נתבונן במחשבות שלנו, נראה, שהן – מצד עצמן – מתרחבות אל מעבר לגבולות החומר. אלמלא עולם המושגים המצומצם והמוגדר שלנו – שכולל אותן, הן היו מתרחבות, אולי, לאין סוף...

המקום הזה של המחשבות הוא נקודת מפגש יחידה ומיוחדת בתוכנו בין עולם החומר לעולם הרוח. בין מה שאפשר למדוד ולהגדיר ולחתוך בסכין המנתחים לבין מה שוודאי קיים (אין מי שיגיד שאין מחשבות...). אלא שאין לו שום כתובת פיזית.

ושלא ביכולתו לעשות! ואני לעומתו, מלא במחשבות הזויות כאלו שמתעלמות לחלוטין מחוקי הפיזיקה של העולם. אין לי שום בעיה לעצום את העיניים ולראות פיל סוגל עם כנפיים של פרפר, שמעופף בקלילות בין העצים ומזמזם לעצמו יצירה של מוצרט – העובדה שאין לפיל הזה שום מציאות בעולם הפיזי, משום מה, לא מפריעה לי לחשוב עליו. נכון ש"מחשבה" זה לא חתיכת עץ או אבן ואפילו לא איזה סוג של נוזל, אבל סוף סוף אנחנו בעולם של חומר עם חוקים פיזיקליים וגבולות ברורים, אפילו נגיד שהיא איזה סוג אנרגיה או משהו כזה – אחרי הכל גם לאנרגיות ולגלי קול ולשדות מגנטיים וקרני שמש יש חוקים! זה ש"קרן אור" חביבה יכולה לטוס בחלל במהירות האור זה לא אומר שהיא יכולה לטייל מתחת לאדמה במערת הנטיפים ואפילו לא לחשוב על זה!

אז מה הדבר הזה? מה נשתנה פה שכשמגיעים לראש, למחשבות, פתאום כללי הפיזיקה של העולם פשוט נעלמים?!

מחשבות

אכל אחד מאתנו יש בכיס גלאב כחול לם מחשבה קטנה מאטבא בפה. אכל מה זה קשור לזכרון שלי?!

יש דברים שפשוט אי-אפשר לעשות. גם אם אני ירצה מאוד חזק, אני לא יכול לרוץ מהבית שלי בירושלים לטבריה בחמש דקות – אני פשוט לא אצליח! שלא לדבר על לצאת למרפסת ולקפוץ ממנה לרגע לירח, זה פשוט לא ילך... אפילו רק להזיז כמה מטרים את עץ האיקליפטוס של השכנים שמסתיר לי את כל הנוף, אני לא יכול אפילו שמסתיר לי את כל הנוף, אני ברור לי שאני אמשוך ואמשוך והוא פשוט לא יזוז...

מה לעשות, יש לי גוף שהוא חומר בתוך עולם שהוא חומר, ויש חוקים! את חוקי הפיזיקה פשוט אי-אפשר לעבור.

הייתי מקבל את זה בכפי וזורם עם החיים אלמלא מחשבה אחת שמפריעה לי.

כשאני מתבונן ב'רקסי' הכלב שלי, ברור לי שאין לו מחשבות הזויות כאלו כמו שלי לקפוץ לירח או להזיז עצים. נכון שאני לא קורא מחשבות של כלבים אבל אני מוכן להתחייב שאין לו בראש שום מחשבות על דברים שהם לא שייכים בטבע שלו

אספרי חסד

נניח לרגע את עולם המחשבות המרתק, ונרד לקרקע, לעולם החומר המוגבל. אם נתבונן בו נראה, שהמציאות שלו מתקיימת בתוך שלושה ממדים. מה שנקרא "מרחב תלת-ממדי" (מערכת Z Y X) כידוע ומפורסם.

לכל חפץ פיזי בעולם, מלבד עצם מציאותו, יש אפשרות פעולה בשישה כיוונים: ארבע רוחות השמים (אז: פנים, אחור, ימין ושמאל) ולמעלה ולמטה, שישה כיוונים. והחפץ עצמו, שכולל את הכל. הביטוי של זה הוא במספר שבע-7. וכיוון שכל אחת מהפעולות האלו משפיעה ומושפעת מיתר הפעולות (התנועה למעלה גורעת מהתנועה למטה וכו') – לכן זו מערכת מורכבת, שכל אחד מתייחס לשאר. והביטוי שלה הוא 7X7, היינו 49. המספר הזה מבטא את העולם הפיזי המוגבל בכללותו.

מה שמעבר לזה, שיוצא מחוץ לגבולות החומר, מכונה בלשון חכמינו "נקודת החמישים". המספר 50, מבטא את ההתרחבות למה שמעבר לגבולות הפיזיים של העולם, אל מחוץ למערכת המידות, למשהו שמתקרב ונוגע באין סוף.

את הדבר הזה רמז לנו משה רבינו ע"ה כבר לפני כ-3300 שנה בפסוק: **"אַרְכָּה מֵאָרֶץ מְדָה וּרְחֹבָה מִנִּי יָם"**. בעולם שאנו חיים בו יש "ארץ" ו"ים".

הארץ רומזת לחלק החומר שבעולם, יש לה "מדה" – אפשר למדוד אותה ולחלק אותה לתחומים וגבולות ברורים. כך כינה אותה משה רבינו "ארץ מדה" – "מדה" בגימטריה 49 (הוא כאמור המספר המבטא את עולם החומר המוגבל).

לעומתה, **הים** נקרא בלשון חכמינו "מים שאין להם סוף", הוא המבטא את המציאות

שמתרחבת מעבר לגבולות החומר. לים אין "מדה". כולו יחידה אחת בלי תחומים וגבולות. לכן הוא "רחב" – "וּרְחֹבָה מִנִּי יָם". "רוחב" פירושו שהדבר עצמו מתרחב ומתפשט הלאה. לים – מצד עצמו – אין גבולות, הארץ היא זו שמגבילה אותו. הוא בחינת החמישים, שהיא הגימטריה של "ים".

אז ראינו, שמערכת המדה של החומר ומה שמעבר לה נרמזת ב**עולם** ב"ארץ" ו"ים", וב**אדם** ב"גוף" ו"מחשבה". באמת אלו דברים מופלאים שרמזו לנו חכמינו ז"ל.

אבל סוף סוף, מה עושים עם זה? האם זה רק "ידע כללי" על צורת הבריאה או שיש כאן משהוא ששיד אלינו בחיי המעשה?...

אז נחיה ונלד

לפני כאלפיים שנה היה אחד מגדולי הגיבורים שידע העולם – טיטוס קיסר רומא. מהמלכים שהרעישו את העולם בצבאות אדירים. ב"פורום רומאנוס" שברומא נמצא "שער

הנצחון" המפורסם שנבנה לכבודו לאחר ניצחונו על היהודים, שבו החריב את בית המקדש ובזז את כל כלי הקודש שבו. בחלקו הפנימי של השער נמצא התבליט המפורסם של השיירה המובילה את השלל והביזה מירושלים, מזבח הזהב, חצוצרות הכסף, מנורת המקדש ועוד כלים מכלי המקדש.

רצון גדול של "קיסר רומא" והרבה מחשבות, השקיע טיטוס עד שעלה בידו לכבוש את ירושלים. הוא הצליח במה שהיה נראה לעולם כבלתי אפשרי. "שער הנצחון", שניצב כבר מאות שנים בגאון, מעיד על הכבוד והפאר שזכה להם אותו איש בזכות אותו נצחון.

הנצחון של טיטוס מפורסם ומונצח לעיני כל! אבל את ה"מאחורי הקלעים" של אותו נצחון לא כולם יודעים...

הנביא איכה שחיי בזמן חורבן ירושלים וניבא עליו כותב: "פָּצוּ עֲלֵיךְ פִּיהֶם כָּל אוֹיְבֶיךָ, שִׁקְרוּ וַיַּחֲרֻקוּ שֵׁן, אָמְרוּ בְּלָעֵנוּ! אֲךָ זֶה הָיָה שִׁקְוֵינָהוּ מִצָּאֵנוּ רֹאֵינוּ, עָשָׂה ה' אֲשֶׁר זָקַם בְּצַעַר אֲמָרְתָּנוּ אֲשֶׁר צָוָה מִיָּמִי קֶדֶם הָרָס וְלֹא חָקַל וַיִּשְׁמַח עֲלֵיךְ אוֹיֵב הָרִים קָרָן צָרִיךְ" (איכה ב, טז).

לכאורה דבריו סותרים – האויבים אמרו "בְּלָעֵנוּ!" ומייד "עָשָׂה ה' אֲשֶׁר זָקַם!" של מי הנצחון הזה...? אלא שהנביא איכה מגלה לנו, שמה שהחריבו האויבים את ירושלים, באמת היה מעשה ה'. הוא זה שהרים קרנם, ועל ידם הוציא לפועל את אשר חפץ. ובאמת, אנחנו לא מאשימים את טיטוס.. ולא את קודמו נבוכדנאצר הרשע, לא שורפים בובות שלהם בתשעה באב.. אלא מצטערים על המציאות של החורבן, שהיא בגללנו. וקוראים "צִדִּיק הוּא ה' כִּי פִּיהוּ מְרִיתִי..." (איכה א, יח). ומסיימים במילים: "הִשְׁיִבֵנוּ ה' אֱלֹהֶיךָ וְנִשְׁוֹבָה, חֲדָשׁ קִמְיֵנוּ כְּקֶדֶם" (איכה ה, כא).

אי שם ברחובותיה של רומא... וכשאתה מסתכל אחורה וסורק את כל עשרות השנים מאותה מחשבה ראשונה עד להוצאה לפועל שלה – כל מה שהתחולל בחיים שלך, האישיים והציבוריים, אתה באמת מאמין שלאורך כל הדרך הכל היה בכח מחשבותיך האדירות והמחוכמות?

אין למה לצפות – הוא לא יודה... גדול כל כך כוחה של גאוה...

אבל מה איתנו! עם המחשבות שלנו! מישוהו מלמעלה יכול להתערב בהן?! קצת מרתיע... כי ראינו רק צד אחד של המטבע. באמת שלהפיר עצת אויבים ולכוון אותם לכאן או לכאן, לא זו עיקר כוונת רוח ה'... כל זה הוא רק עניין צדדי. אמנם אנחנו מבקשים בתפילה: "וכל החושבים עלי רעה – מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם" אבל זו הבקשה האחרונה שבסוף התפילה! והבקשה הראשונה והעיקרית היא "אתה חונן לאדם דעת

ומלמד לאנוש בינה – חוננו (תן לנו במתנת חיים) **מאיתך דעה בינה והשכל – ברוך אתה ה' חונן הדעת**."

לא רק שהמחשבה שנותנים בנו מחשבות מלמעלה – לא מרתיעה אותנו, אלא שאנחנו עוד מבקשים מבורא עולם בתפילה שייתן בנו מחשבות! ההבדל הוא, שמי שרצונותיו האישיים ומילוי תאוותיו הם בראש מעייניו, עברו זו באמת ידיעה קשה שלא יכול לסבול! אבל מי שמרגיש ומבין שיש יותר גבוה מאיפה שהוא נמצא ויש בו רצון להתחבר לזה, למשהו יותר גדול, יותר שלם, יותר אמיתי, אז הוא מבין שהחיבור הזה שיש לעולם מחשבותיו עם רוח ה' – עם משהו אין סופי – הוא הדבר הטוב והיקר והנפלא ביותר בחייו (הקצרים יחסית) על פני האדמה.

מלואא אילולאין אלהא אלהיים

בין רומא לירושלים יש כמה שעות טיסה. וברגל זה יכול לקחת כמה חודשים. ואין

אז אם שאלנו מה המשמעות עבורנו לעובדה שיש לנו גוף חומרי ולעומתו מחשבה ששייכת לרוח, אז הנה, מטיטוס הרשע אנחנו לומדים את אחד המשמעויות הגדולות לזה. הגוף שלנו החומרי נוגע בארץ, בעולם החומר, הנגיעה הזו היא קשר של **חיבור** – כל אחד יש בו מהשני. כפי שכף הרגל שלי משאירה את טביעתה בארץ כך אם יהיה שם קוץ הוא יכול לחדור לכף רגלי. אותו קשר של חיבור נמצא גם בעולם הרוח – המחשבה שלנו, נוגעת בעולמות הרוח האין סופיים שמחוץ לנו והנגיעה הזו היא **חיבור**. משמעות החיבור הזה – שמחשבות יכולות להיכנס לראשנו מלמעלה, בכוונה ורצון של משהו שלמעלה מאיתנו. לכוון אותנו – את מהלך העולם, לכוון לתכלית שנעלמת מאיתנו. בלי שנרגיש דבר... אפילו לא גירוד קל בראש...

להבנה כזו, כבר יש משמעות גדולה עבורנו.

אמנם מטבענו המחשבה הזו מציקה לנו מאד! מי רוצה שיכניסו לו מחשבות לראש?? מה יש לנו יותר אישי ואינטימי מעולם המחשבות הפרטי שלנו? זה לא מרגיש בכלל כדבר "חיובי"...

לטיטוס וחביריו זו וודאי ידיעה שהם לעולם לא יסכימו לקבל ויכחישו בתוקף! אבל נשאל את טיטוס: מניין אתה וחבריך כל כך בטוחים שמחשבותיכם מסוגרות כמו "מבצר פרטי" ונתונות תחת שלטונכם הבלעדי? אפילו ניוטון הגאון המפורסם העיד על עצמו שהכל התחיל מתפוח שנפל על ראשו ואיזו מחשבה שהתגלגלה מזה... כמעט כל מצליחן יעיד שהכל התחיל במחשבה קטנה שצצה בראש... ברעיון מבריק שפתאום הופיע! אז מה אתה כל כך מתעקש טיטוס, שכל זכויות הנצחון יהיו שלך? אתה צודק שהעמל וההשקעה הם שלך, אבל תודה שהרעיון המקורי צץ לך ככה פתאום באיזה בוקר חורפי ומושלג

באמת שההנהגה העליונה הזו לא התגלתה ולא התחילה בטיטוס, כבר על פרעה מלך מצרים כתוב: "ויאמר ה' אל משה... ואני אקשה את לב פרעה וְהַרְבֵּיתִי אֶת אֹתָתִי וְאֶת מוֹפְתֵי בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם: וְלֹא יִשְׁמַע אֲלֵכֶם פְּרָעָה וְנָתַתִּי אֶת יָדִי בְּמִצְרָיִם וְהוֹצֵאתִי אֶת צְבָאתִי אֶת עַמִּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִצְרָיִם מִצְרָיִם בְּשִׁפְטִים גְּדֹלִים: וְיָדְעוּ מִצְרָיִם כִּי אֲנִי ה'" (שמות ז, ג).

את הסיבה להתנהגותו חסרת ההגיון של פרעה, שמסרב בתוקף לשחרר את בני ישראל בעוד שכל מכה ומכה מכלה את ארצו ועמו כמעט לגמרי – אף אחד לא ידע, מלבד משה ואהרן.

גם טיטוס לא העלה על דעתו שמשוהו חדר לעולם המחשבות הפרטי שלו והניח שם מחשבה קטנה על החרבת ירושלים. הוא והעולם כולו בטוחים מעולם שהניצחון הוא פרטי ואישי שלו ושל צבאותיו. והראיה – שער הנצחון.

ולנו כבר גילה הקב"ה – במה שעשה לפרעה מלך מצרים. ואף מלכינו הנאמנים הוסיפו וכתבו: "ה' הפיר עצת גוים הניא מחשבות עמים, עצת ה' לעולם תעמוד מחשבות לבו לדר ודר" (וד מלך ישראל, תהילים לז).

ושלמה המלך בנו כתב "רבות מחשבות בלב איש ונעת ה' היא תקום:" (משלי יט).

האוויר הים והיבשה – על כל מיני וסוגי כלי המלחמה והמשחית לאין שיעור.

מה מונע את אותם אחמדים למיניהם? הרי התסריט מצד עצמו די סביר ולא יפתיע אף אחד, כבר שנים שהם חולמים על זה ובלי להסתיר.

אלא מי שתקע לטיטוס את המחשבה בראש לעלות על ירושלים ומי שחיק את ליבו של פרעה שלא ישבר, הוא שמבטל את מחשבות אויבינו ומכוון הכל לתכלית אחת – נעלמת מעיניי "העולם". על זה אנחנו אומרים בכל שנה "בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו והקב"ה מצילנו מידם" אמנם שלא תמיד גם אנחנו רואים.

עכ"פ, בניין הכנסת והמנורה שמולו נראו לי ממש סותרים. בסוף חשבתי ליישב את הסתירה הזו בשני תירוצים. אחד – שבאמת המנורה הזו והפסוק שעליה עומדים בחוף מחוץ לכנסת! אפילו יש גדר שמפרידה בניהם... ותירוץ שני, שעם כל הכבוד למר אלקן הפסל המוכשר, אבל סוף סוף המנורה הזו כבויה! מצידי שיעשה אפילו להבות של ברונזה אבל גם את זה הוא לא עשה. זה כנראה עקרוני אצלו... אז המנורה הזו היא רק גוף, בלא אור, בלא נשמה. אולי בעיניי אותו פסל גם מילות הפסוק שהטביע על המנורה הן אותיות בלא נשמה, כמו זכרון יישן. ועכשיו אין סתירה לבניין שממול! רציתי לומר לו – מר אלקן – לא שמעת על טיטוס הרשע? אבל לא היה למי, הפסל איננו וליד המנורה בקריית הממשלה עמד

קריית הממשלה! אך כשבאתי להרים עיניי ממנה נפלו עיניי על בניין הכנסת. תהיתי, מה בין המנורה הזו ומה שהיא מייצגת לבין אותו בניין מפורסם ומרובע שמולה. האם לאותה רוח יש שם מקום? בתקציב הבטחון אמנם דנים הרבה בעניין ה"רוח" איזה מפציץ אוויר חמקני חדיש לרכוש וכד' אבל לא נראה שזו אותה הרוח המדוברת. פיתוחי האמל"ח החדשים ורכישת כלי המלחמה בתקציבי הענק וכו' לא עמדו בעיניי בקנה אחד עם המנורה שכאן בחוף והפסוק שעליה. הרי עם כל הכבוד לתקציב הבטחון, כל בר דעת מבין שאם כל הערבים היו מחליטים פה-אחד לירוק (סליחה על הביטוי) לכיוונינו היינו ברגע טובעים... ואם כמה אחמדים לא נחמדים ילחצו על איזה כפתור אדום אחד או שניים – ארץ ישראל היפה והפורחת תמחק ברגע, חס ושלום. לא יעזור הכור בדימונה ולא חיל

לנו זמן. אז נעשה קפיצה מחשבתית מהמנורה שעל שער הנצחון של טיטוס למנורה אחרת – בירושלים.

במתחם קריית הממשלה עומדת מנורה, יותר נכון מין פסל של מנורה, כעין זו שעל שער טיטוס.

שש שנים עמל עליה האמון הידוע לַבְנוּ אֱלֶקָן על פי הזמנת ממשלת בריטניה כשי ל"מדינת ישראל הצעירה".

על כל פנים, מתנוסס עליה הפסוק המפורסם **"לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי אִמְרָה" צְבָאוֹת** (זכריה ד, ו).

אז הנה לך טיטוס הרשע! זו התשובה לכל מחשבותיך הגדולות, ומה שקרה בסוף...

שמחתי במנורה הזו שממוקמת במרכז

רק אחמד בן עבו עם מעדר ביד וחיידש את הגומא של שיח ורדים סמוך לפסל. הבטתי בו חסר מילים. משהו כחול בצבץ בכיס מכנסיו, כמעט ונפל לתוך הגומא שחפר, אה כן – תעודת זהות שלו! אזרח ישראלי מהשורה! בטח אחרת לא היו נותנים לו להתקרב לכאן... פתאום נזכרתי שמישהו שם החליט להטביע את המנורה הזו על תעודת זהות מקדימה. מעניין מה אחמד הזה חושב על המנורה הזו... ועל הפסוק המפוסם שעליה... סוף סוף כלפי מנפיק התעודה, התעודה הזו משווה אותי ואת אחמד לגמרי. רק שהמנורה הזו שעליה, מלווה אותי כבר אלפי שנים, מהמנורה שהראה הקב"ה למשה רבינו במדבר סיני ועד לנרות חנוכה החביבים שבבית, ולעומת זאת הקרבה של אחמד בן עבו למנורה הזו היא רק בגלל שהוא צריך לחפור כאן איזו גומא... עם כל הכבוד, נראה לי שיש פה קצת חוסר צדק, אולי אפילו "כפיה דתית" על אחמד הזה! או, שמישהו שם מאחורי הגדר קצת התבלבל.

בכל אופן אחרי שאחמד סיים לחפור את הגומא שלו והלך לו, נשארתי לבד עם המנורה והפסוק שעליה. פתאום הבנתי שלא כל כך הבנתי... יש כאן מנורה, ופסוק על רוח ה', ומה בכלל הקשר בין מנורה לרוח ה' ולמחשבות שנותן בלב בני אדם? מה, בגלל שאור המנורה זה משהו רוחני כזה אז זה מזכיר את רוח ה'?! נשמע לי קצת לא מספק...

אמנם כוונת מר אלקן כנראה הייתה למנורה שנבחרה להיות "סמל המדינה" שנה קודם שהתחיל את עבודתו. והיא בדמות המנורה שעל שער הנצחון שאותה לקח טיטוס בכח זרועו, וכנגד זה התכוון הפסל הנודע לומר "לא בחיל ולא בכח פי אם ברוחי אמר ה' צבאות". אבל יש יותר מזה. כי באמת את המילים האלו אמר ה' לנביא זכריה אחרי שהראה לו את מראה המנורה בנבואה: "ויאמר אלי מה אתה ראה ואמר ראיתי והנה מנורת זהב פלה וגלה על ראשה ושבעה ירתיה עליה שבעה ושבעה מוצקות לנרות אשר על ראשה; ושנים זיתים עליה אחד מימין הגלה ואחד על שמאלה..." (זכריה ד) – על המראה הזה אמר ה' לנביא זכריה את המילים "לא בחיל ולא בכח פי אם ברוחי אמר ה' צבאות".

אם כך וודאי יש קשר עמוק יותר בין המנורה לרוח ה'.

סוג של מנורה

אז משהו על הרוח של העולם, רוח ה', כבר ראינו. האין סוף שסביבנו – שעוטף וממלא את העולם החומרי והמוגבל. וגם הבנו משהו על המשמעות של זה לגבי המחשבות שלנו. להבין איך כל זה קשור למנורה חייבים להבין משהו על המנורה עצמה.

"מנורת הכנסת" והמנורה שעל תעודת הזהות שלנו הן העתק של זו המופיעה בשער טיטוס. אותה ככל הנראה פיסל האומן שעשה את השער הזה אחרי שראה במו עיניו את שיירת השבויים נושאים את מנורת המקדש האמיתית.

אבל מה עם מנורת המקדש עצמה? מה אנחנו יודעים עליה מלבד איך הייתה נראית פחות או יותר?

אז הנה המקור: "ויבדק ה' אֶל מִשָּׁה לֵאמֹר... וְעָשִׂיתָ מְנֹרֶת זָהָב טָהוֹר מִקְשָׁה תַעֲשֶׂה הַמְּנֹרֶת יִרְכָּה וְקָנָה גְבִיעֶיהָ כַּפְתִּייהָ וּפְרָחֶיהָ מִמָּנָה יִהְיוּ וְשֵׁשֶׁת קָנִים יִצְאִים מִצְדֵּיהָ שְׁלֹשָׁה קָנִי מְנֹרֶת מִצְדֵּה הָאֶחָד וְשְׁלֹשָׁה קָנִי מְנֹרֶת מִצְדֵּה הַשֵּׁנִי:

שְׁלֹשָׁה גְבָעִים מְשֻׁקָּדִים בְּקָנָה הָאֶחָד כַּפֹּתָר וּפְרָח וְשְׁלֹשָׁה גְבָעִים מְשֻׁקָּדִים בְּקָנָה הָאֶחָד כַּפֹּתָר וּפְרָח כֹּן לְשֵׁשֶׁת הַקָּנִים הַיֹּצְאִים מִן הַמְּנֹרֶת: וּבְמְנֹרֶת אַרְבָּעָה גְבָעִים מְשֻׁקָּדִים כַּפְתִּייהָ וּפְרָחֶיהָ: וְכַפֹּתָר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמָּנָה וְכַפֹּתָר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמָּנָה לְשֵׁשֶׁת הַקָּנִים הַיֹּצְאִים מִן הַמְּנֹרֶת: מִמָּנָה לְשֵׁשֶׁת הַקָּנִים מִמָּנָה יִהְיוּ פָלָה מִקְשָׁה אַחַת זָהָב טָהוֹר: וְעָשִׂיתָ אֶת נִרְתִּייהָ שְׁבָעָה וְהָעֶלָה אֶת נִרְתִּייהָ וְהָאִיר עַל עֶבֶר פָּנֶיהָ: וּמִלְקָחֶיהָ וּמִחֻתֹּתֶיהָ זָהָב טָהוֹר: כֶּכֶר זָהָב טָהוֹר יַעֲשֶׂה אֹתָהּ אֶת כָּל הַפָּלִים הָאֵלֶּה: וְרָאָה וַעֲשֶׂה בְּתַבְנִיתָם אֲשֶׁר אֹתָהּ מְרָאָה בְּהָר־ (שמות כה, לא).

את הסוד של המנורה הקב"ה לא השאיר לאף אחד לגלות. אלא הקב"ה בכבודו ובעצמו גילה לנו את סודה בפרשה הזו. 7 קנים יש לה. וגביעים 22. פרחים 9 וכפתורים 11. אלו כל חלקיה – כולם מיקשה אחת זזהב טהור. אם נחברם יחד (11+9+22=7) יעלה מספרה 49. כבר למדנו מחכמינו מה מבטא המספר הזה – הוא הביטוי לעולם החומר המוגבל – הארץ. והוא סוד המנורה. המנורה – הטהורה על כל חלקיה ופרטיה רומזת ומכוונת ל"ארץ". שבע הקנים שבה רומזים למרחב המוגבל של כל חפץ פיזי בעולם (6 כיוונים והגוף עצמו, שהם ששת

שנים הרבה ניסו לכבות את הלהבה הזו. ואפילו שתמיד הם היו הרבים ואנחנו המעטים, הם החזקים ואנחנו החלשים – בסוף הם תמיד כבו. ואנחנו מעולם לא. כי מי שמנהיג את העולם הזה באמת – גילה לנו סוד של מנורה ונתן לנו חיבור אליו – לנצח.

דוד מלך ישראל מסר את נפשו במלחמה על הארץ. לכבוש אותה מיד שבע העמים שהיו בה, לבנות בה את בית המקדש – המקום שבו תועמד מנורת הזהב הטהורה ויאירו שבעת נרותיה את הארץ. הכל לקיים רצון בוראו.

אמנם, את בית המקדש הוא לא זכה לבנות, אלא בנו שלמה אחריו. אך המלחמה על הארץ הייתה שלו של דוד. ואותה הוא ניצח. כי מי שהמנורה הטהורה חקוקה לצידו תמיד והוא נלחם עם סודה לחבר את הארץ לשמים – ראוייה הארץ שתיכבש לפניו!

רועי גורביץ'
Roi@KOL-IL.co.il

לכן נתן לנו בורא עולם "מחשבה" ששונה לגמרי מכל ה"ארץ" שאנו חיים בה, מחשבה שנוגעת למעלה בנגיעה שהיא חיבור, חיבור לרוח. על ידה יש לנו אפשרות, יחד עם הגוף החומרי שלנו ובתוך הארץ המוגבלת – לגעת בשמים, להתקרב לבורא עולם. לחבר שמים וארץ. את המתנה הזו נתן לנו. לזה נבראנו.

כִּלְיָהּ הַמְּנוֹרָה אֶל מְנוֹרָה

את מנורת המקדש שהייתה דולקת תמיד, ומאירה לנו את הדרך הזו, כיבה טיטוס הרשע לפני אלפיים שנה. אין לנו היום לא בית מקדש, לא מזבח ולא מנורה של זהב להאיר את ה"ארץ".

אבל יש לנו מנורה אחרת, שאותה אי-אפשר לכבות וגם שום חרב לא יכולה להפיל. היא לא של זהב ולא של ברונזה, זו מנורה של מילים. את המנורה הזו כתב לנו דוד מלך ישראל לפני כ-3000 שנה. הוא היה נושא אותה כתובה על המגן שלו כשהיה יוצא למלחמה על כבוש הארץ והיו כל אויביו נופלים לפניו. מאילו מילים הייתה – מילות מזמור ס"ז בתהילים (כדאי לקרוא...) כתובות בצורת מנורה. שבע פסוקים יש במזמור הזה, כנגד שבע קניה. ו-49 מילים כתובות בו (מלבד הפסוק הראשון שהוא הפתיחה למזמור. שבו יש ארבע מילים כנגד ארבעת כלים: שתי מלקחיה ושתי מחתתיה). וכל המזמור הוא תהילה לבורא עולם.

בכל יום עיניהם של ישראל מביטות במנורה הזו שכתב לנו דוד המלך (שמצוירת כמעט בכל סידור). בלבבות שלנו היא דולקת תמיד. אלפי

הקנים היוצאים מהקנה האמצעי שהוא גוף המנורה) ומניין כל חלקיה (49) רומז לכלל המציאות הפיזית (7X7) שכל פרט מתייחס לכל השאר. והכל מיקשה אחת – עולם אחד. כל זה רומז לנו הקב"ה בתורה כמעט במפורש.

אבל רגע.. המנורה היא בחינת ה"ארץ"? הרי חיפשנו את הקשר בין רוח למנורה! הפסקנו באמצע.. באמת זו הפרשה של **צורת המנורה**, אבל יש פרשה נוספת אחריה, בה רמז לנו ה' את שלמות סוד המנורה. אמר ה' למשה: "דַּבֵּר אֶל אֶהֱרֹן וְאֶמְרָתָּ אֵלָיו **בְּהֶעֱלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יֵאִירוּ שְׁבַעַת הַנְּרוֹת:** וַיַּעַשׂ כֹּן אֶהֱרֹן אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה הָעֵלָה נִרְתְּיָהּ כְּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה: וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנוֹרָה מִקִּשָּׁה זָהָב עַד יִרְכָּה עַד פְּרָחֶיהָ מִקִּשָּׁה הוּא כְּפֶתֶחָהּ אֲשֶׁר הָרָאָה ה' אֶת מֹשֶׁה כֹּן עָשָׂה אֶת הַמְּנוֹרָה:" (במדבר ח, ב). הפרשה הזו היא הפרשה של **הדלקת המנורה**. יש בה בדיוק חמישים מילים (תספרו...). וחמישים, גילו לנו חכמינו היא הנקודה שמעבר לחומר ולגבולות, היא החיבור אל הרוח. "מנורה כבוייה" היא כל הארץ אבל כבולה בגבולותיה. אך כשאנחנו מדליקים את המנורה – **מעלים** את נרותיה – בזה אנחנו מחברים את הארץ לשמים! במעשה הזה אנחנו פותחים את השער לצאת ולפרוץ את עולם החומר ולגעת במשהו שמעבר, במשהו שנוגע באין סוף.

כשבורא עולם גילה לנו את צורת המנורה – הוא גילה לנו את סוד הצורה לחבר ארץ ושמים, ולהתחבר במשהו לאין סוף. כל מה שאנחנו צריכים לעשות זה רק להדליק אותה.

המנורה היא מלמדת אותנו את סוד ה"ארץ", שבאמת כל עולם החומר המוגבל והמצומצם, לא נברא אלא כדי שנעלה למעלה ממנו, כל המידות של העולם ("מדה"=49) לא נבראו אלא שנעבור אותן, שנפרוץ את הגבולות, ניגע ברוח במה שהוא מעבר לגבולות ולחומר, במשהו אין סופי, ניצחי. אנחנו רק צריכים "להעלות נרותיה" להעלות את עצמינו...

מיהו יהודי?

המקור..

אז בטח כמעט כולם שמעו על התנא יונתן בן עוזיאל הוא קבור בעמוקה סמוך לצפת, רבבות מעם ישראל נוהגים גם היום להגיע לציון ולהתפלל בו. הוא היה מתלמידיו של הלל הזקן ונאמר עליו שכל עוף הפורח עליו נשרף. הוא גם כן תרגם את התורה וחלקים מנ"ך (נביאים וכתובים) לשפה הארמית.

בפרשת ויחי (סוף ספר בראשית) כשיעקב מברך את הילדים שלו (שבטי ישראל) אז הוא מברך את יהודה כך: "יהודה אתה יודוך אחיך וכו'" יונתן בן עוזיאל מתרגם כך: "יהודה אנת אותדא על עובדא דתמר בגין כן לך יהודון אחד **ויתקרון יהודאין** על שמך וכו'". הפרוש של המילים הוא.. יהודה אתה הודתה על המעשה שהיה עם תמר ועל כן יודו לך אחיך ויקראו מעתה יהודים.

אז לפי זה.. לא בגלל שבט יהודה, וגם לא בגלל השם יהודה נקראים אנחנו יהודים. השם יהודה ניתן לו בגלל שאמא שלו הודתה.. לאחר שהוא נולד אמרה לאה "הפעם אודה את ד'". לנו עם ישראל אין קשר לשם האישי שניתן לו. אלא בגלל המעשה של יהודה שהודה במעשה עם תמר אז כל עם ישראל ראויים להיקרא יהודים. לכן בספר שמות (שהוא אחרי מעשה יהודה ותמר) התחיל לתרגם אונקלוס את המילה עבריות יהודיות.

למילה **מודה** יש שתי משמעויות: יש מודה בלשון תודה, ויש מודה באשמה. אילו יהודה היה מודה כמו שאימו לאה הודתה "הפעם אודה את השם" אז היה אפשר להסביר שהיהודים הם גם מודים.. יודעים להכיר על הטובה.. שכל יהודי מודה לאלוקים. הפוך מ"כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה", זה שיהודי מודה שהכל מאת השם.. אז היה יותר קל להבין למה נקראים יהודים. אבל יהודה היה לו את החלק השני.. של מודה באשמה! האם מתאים לומר שכל היהודים מודים באשמה? יהודה הודה באשמה מה זה קשור אלינו?!

אז יש תרגום נוסף של יונתן בן עוזיאל בפרשת וישב.. שם בסיפור הפרשה תמר שולחת ליהודה את הפתילים המטה והחותמת (יהודה נתן לה את אלו בתור ערבון עד שישלח לה גדי עזים) כי היא לא רוצה לבייש אותו (מכאן לומדים שעדיף למות מאשר להלבין פני חברך ברבים) שם היה מדובר שיהרגו אותה כי היא כביכול זינתה.

מאיפה נלקחה המילה יהודי..

זה לא משבט יהודה.. זה לא מדויק, כי רוב העם הוא לא משבט יהודה.

אז המקום הראשון שכתוב יהודי זה במגילת אסתר "איש יהודי היה בשושן הבירה וכו' אבל עד מגילת אסתר לא מופיעה המילה יהודי.

בתורה כתוב "אברם העברי", "אלוקי העברים", "מילדות עבריות".

עברי זה אומר, הוא מצד אחד ואנחנו מצד אחר.. כמו שאמר המן "ישנו עם אחד מפורז ומפורד בין העמים" אז אם תחפש במילון מה זה עם.. שם יהיה כתוב שעם זה קבוצת אנשים עם אותה שפה, ובמילון אחר יהיה כתוב שזה קבוצת אנשים שיש להם אותה טרטוריה. לפי זה עם ישראל הוא לא זה ולא זה. כל אחד בטרטוריה אחרת ולכל אחד שפה אחרת (וגם היום רוב היהודים נמצאים פזורים בכל העולם). "ואת דתני המלך אינם עושים". יש לי הרושם, אומר המן, שמה שמחבר אותם זה הדת שלהם.. זאת אומרת שהעם הזה לא הולך כמו כל הגויים. האפיון הזה של העם כבר נמצא מאז אברהם העברי.. הוא בצד אחד.. אומות העולם בצד אחר. אבל המילה יהודי לא מופיעה בתורה (חמשת חומשי התורה שנתקבלו בהר סיני).

אז נשארנו אם השאלה מה זה יהודי?

איזו מן מילה זאת?

מאיפה אנחנו הגענו למילה יהודי?

אז ראשית צריך לדעת שכן מופיעה בתורה המילה יהודי אבל בתרגום.. תרגום אונקלוס.. אונקלוס היה גר צדק שחי לפני אלפיים שנה ותרגם את התורה לשפה הארמית וכל שבוע יש מצווה לקרוא את פרשת השבוע.. שני פסוקים מקרא ופעם אחת את התרגום אונקלוס של הפסוק). וכשהוא מתרגם בספר בראשית את המילה עברי הוא מתרגם את המילים "אברם העברי" **אברם עברא** אך בספר שמות כשהוא מתרגם את אותה מילה אז הוא מתרגם את המילים "מילדות עבריות". **מילדות יהודיות**.

אז מאיפה זה הגיע? מה פתאום שינה אונקלוס את דעתו?

ראובן

שמעון

לוי

יהודה

יששכר

זבולון

באיולתו מבין "קידוש" השם. אבל לחיות על קידוש השם! את זה שום ערבי או אחד מגויי האומות לא יודע! זה רק יהודי יכול! וזה נקרא יהודי! וזה עם ישראל! וזה מתאים ליהודה!

יהודי זה אחד שמוכן להקריב את חי העולם הזה בשביל חי העולם הבא.

מה זה נקרא להקריב?

זה להכניס את מציאות השם בכל מקום וזמן בחיים שלך וזה נעשה ע"י לימוד התורה וקיום המצוות! והיום יש שפע אדיר של מקורות חיבור ליהדות. אנחנו גרים בארץ ישראל, יש ספרים, דיסקים הרצאות סדנאות בכל מקום בכל שעה אפילו בארבע בבוקר אתה יכול לחייג ל"קול הלשון" להתחבר לכל פינה יהודית שיש. מכוניות שבשנייה אחת אנחנו בכותל, ואפשר ללמוד תורה ואף אחד לא רודף אותנו כמו שהיה באלפיים שנה האחרונות. אנחנו בגן עדן רוחני! נכון שמצד שני יש הרבה שפע גשמי והוא לכאורה מושך יותר ונוצץ יותר, מפתה יותר ומנהל לאנשים את החיים. אבל זה לעומת זה עשה אלוקים, לא היה דור כמו הדור הזה, בו הנגישות והקלות להתחבר למקורות יהודיים הוא בלתי נתפס, כך שאי אפשר לבוא עם תרוצים של לא ידעתי לא שמעתי וכדומה. היום האפשרות לקלקל רוחני היא בלחיצת כפתור אבל בכפתור אחר ובאותה לחיצה אתה יכול להיות מחובר לחיי העולם הבא. מי זה שיגיד היום.. לא יכולתי ללמוד?

אם כן, לא צריך למות על קידוש השם דווקא. אלא כל פעולה ופעולה שנעשה כדי להקריב את חי העולם הזה בשביל עולם הבא זה כמו למות על קידוש השם. ובאמת אין בזה שום הפסד! אין שום הרגשה של חיים מלאים וסיפוק אמיתי אלא בחיים של יהודי. חיים מלאים בתוכן ומשמעות ערכית נעלה מכל מה שיש לאנושות להציע. אבל קשה להסביר את זה! רק מי שטעם קצת מאורח חיים יהודי יכול להבין איזה סיפוק אמיתי יש בהם. אברך שלומד בכולל בשביל 1500 ש"ח בחודש עם 7 ילדים והוא מבסוט מהחיים.. אי אפשר להסביר את זה.. צריך לחיות את זה! אשה שהיא צנועה רק לבעלה ומנהלת חיים רוחניים והיא מאושרת באמת.. אי אפשר להסביר את זה.. צריך לחיות את זה!

המערכת

אכן, היתה לה האפשרות לספר את מה שהיה באמת, אך היא שתקה ורק שלחה ליהודה את הערבון שהפקיד אצלה ואמרה שלמי שאלו שלו אז אני מעוברת ממנו. יהודה מגלה שאלו הפתילים החותמת והמטה שלו, זאת אומרת הוא זה שהיה איתה וממנו הוא מעוברת, היתה לו אפשרות לא להודות והיו הורגים את תמר. פה הוא נכנס לדילמא ובתרגום יונתן בן עוזיאל הוא מתאר את מה שעבר במחשבות יהודה: אם אני לא מודה שורפים אותה אם אני כן מודה שורפים אותי.. אמר יהודה מוטב לי שישרפו אותי בעולם הזה.. כי זה זמני, מאשר ישרפו אותי בעולם הבא.. שזה ניצחי. הבושה שתהיה ליהודה אם יודה במעשה היא כמו שריפה ומוות כאן בעולם הזה. כשאדם נתפס בקלקלתו זה אש.. לבייש אדם זה כמו שהרגת אותו. חז"ל מתארים את זה כך: "אזיל סומקא ואתא חיורא". הדם שלו בורח מפני הבושה.. הרי יהודה אדם חשוב ומכובד בכיר השבטים ואם כולם ידעו שזינה עם תמר זו תהיה בושה גדולה, כלימה ועלבון. אבל הוא מחשב את הדברים ואומר שהוא מוכן להשרף בעולם הזה ולא להשרף בעולם הבא.

אז זה יהודי! ..יהודי זה שהוא מוכן להקריב את העולם הזה בשביל העולם הבא.

אדם יכול למות על קידוש השם, אבל גם יכול לחיות על קידוש השם! תמיד חשבנו שקידוש השם זו סיטואציה בה מוסרים את הנפש על קידוש השם כמו רבי עקיבא, חנה ושבעת בניה.. והרבה סיפורים על יהודים שנהרגו על קידוש השם בכל האנקוויזיציות פוגרומים ובשוואה.

שרה אמנו מתה כאשר שמעה שבנה נמצא בעקדה כי היא ידעה שיצחק לא צריך למות על קידוש השם.. הוא יכול לחיות על קידוש השם!

יש הרבה אנשים שמוכנים למות על קידוש השם. אבל לא לחיות על קידוש השם. שכן בכל התקופות שמענו על יהודים שלא שמרו תורה ומצוות ותרבותם היתה תרבות הגויים אך כשעמדו מול המוות לא היו מוכנים להמיר את דתם. אבל לחיות כמו יהודים זה כבר סיפור אחר.

כשערבי מוכן להתאבד על מה שהוא חושב שזה הארץ שלו אז הוא יודע למות על איך שהוא

תחנת רוח יוצא לאור ללא כל מטרות רווח,
מודפס באלפי צותקים ומחולק ברחבי הארץ
והעולם.

מצונינים לקבל גם את הגליון הבא חינם
לביתכם או למייל?
רוצים שנשלח לחברים או מכרים?

הרשמו -

www.KOL-IL.co.il

0572 - 55555 - 8

(אפשר גם ב SMS)

Contact@KOL-IL.co.il